

VIII. 6. 33



**Barát
Szent Magdolna Zsófia
Élete**

Kiadja a Szent-István-Társulat, Budapest



0 1 1 0 9 7 8 9

MAGYAR FERENCES KÖNYVTÁR

VIII. 6. 33

BUDAPESTI
MÁRIA KONGREGATIO
SZENT SZIV ZÁRDA
Mikszáth Kálmán-tér 1.

BARAT SZENT MAGDOLNA ZSÓFIÁNAK

A SZENT-SZIV SZERZETESREND ALAPITÓNŐJÉNEK

ÉLETE

A RENDTŐL KAPOTT ADATOK ALAPJÁN

IRTA

SAMASSA DÉSY ANNIE



SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

AZ APOSTOLI SZENTSZÉK KÖNYVKIADÓJA

BUDAPEST, 1925.

Nihil obstat.

Dr. Theophilus Can. Klinda,
censorum praeses.

Nr. 1449.

Imprimatur.

Strigonii, die 9. Maii 1925.

Joannes,
Card. Aeppus.

STEPHANEUM NYOMDA ÉS KÖNYVKIADÓ R. T.

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. — Nyomdaigazgató : Kohl Ferenc.

ELŐSZÓ.



XX. SZÁZAD hitéletének középpontjában Jézus szentséges Szívét látjuk. Mintha XIII. Leó pápa előre érezte volna, hogy az eljövendő idők világrendjének közepette, milyen nagy szüksége lesz az emberiségnek egy biztos menedékre, a múlt század alkonyán kitárta a karjait a népek és nemzetek felé, hogy odaölelje őket az örök igazság élő forrásához : Jézus szentséges Szívéhez.

A lángtenger közepéből, amely azóta végighömpölygött a földön, — diadalmas, győzedelmes erővel mindjobban és jobban kiemelkedik, kimagaslik ez a legszentebb Szív, hogy vigasza legyen a szenvedőknek, ereje a csüggedőknek, hazája azoknak, akik hazátlanokká lettek.

A boldogság záloga, a szenvedés szimboluma és egyben legszentebb jutalma ez a Szív, mely már itt a földön a mennyország részesévé tesz, hogyha egész lelkünkkel hozzásimulunk, beleolvadunk.

Ezt bizonyítja, hogy kultuszával együtt egyre terjed azoknak a kiváltságos lelkeknek a tisztelete is, kik itt a földön a Szent Szív szeretetében és szolgálatában emelkedtek az életszentség magaslatára.

A Szent Szív-ájtatosság lángbuzgalmú terjesztőjét, Alacoque Margitot szentté avatták. Lelki vezetőjének, Colombière Atyának, boldoggá avatási ügye folyamat-

ban van. A Szent Szív (Sacré Coeur) szerzet alapítónőjét, Barat Magdolna Zsófiát 1908-ban iktatta az Egyház a boldogok, 1925-ben pedig a szentek sorába.

A Szent Szív tiszteletnek ma már külön irodalma van, melynek keretéből nem szabad hiányoznia szent Magdolna Zsófia életrajzának sem. Hisz egész földi élete nem volt egyéb, mint a Szent Szív-ájtatosság megszentelő erejének csodálatos kinyilatkoztatása.

Jézus Szíve volt az a forrás, amelyből a szent alapítónő legfőbb erényeit, a szelídséget és az alázatosságot merítette. Az isteni Szívből kisugárzó szeretet lobbantotta lángra Magdolna Zsófia lelkében az apostoli buzgalom és hősieis önfeláldozás szellemét, mellyel Jézus Szíve tiszteletére az első női szerzetesrendet megalapította. Ő volt az első, aki «az isteni Szívvel való benső egyesülés»-t tűzte ki célul és ennek minél szélesebb körben leendő megvalósíthatása végett a római szentszéknél kieszközölte a szerzetesrendi szabályok jóváhagyását. Magdolna Zsófia valláserkölcsi nevelést nyújtott a nagy számban köréje csoportosuló növendékeknek, kik büszkén vallották magukat a Szent Szív gyermekeinek. Ő volt az első, aki kibontotta azt a szent lobogót, mely alá a társadalom minden rétegéből ezrével sorakoztak és sorakoznak hithű lelkek, kik azóta a Szent Szív buzgó apostolaiként működtek és működnek.

Szent Magdolna Zsófia életét magyar nyelven már ismételten megírták. Még pedig Molnár János és Erdősi Károly főtisztelendő urak. Mivel mindkét kiadás elfogyott, bizalommal reméljük, hogy az olvasóközönség szeretettel fogadja az időközben oltárra emelt alapítónő újabb életrajzát.

Én pedig, akit a Szent Szív Szerzet bizalma azzal tisztelt meg, hogy a magyar híveknek újra kezébe adjam ennek a gyönyörű életnek történetét, úgy érzem, hogy hegycsúcson jártam e könyv írása közben. Csillagmagas-

ságba nyúló, fehér bércfokon. Csodálatos virág vonzott oda. A magas régiók titokzatos, szent virága. Bársonyos szirmú, hervadást nem ismerő, örök virágzást hirdető, havasi gyopár.

Amint közelébe értem, szent áhítattal láttam, hogy a bársonyos, fehér szirmok kelyhében kicsiny rubin-harmatcsepp lobog és ég élő, izzó lánggal.

Az Úr Jézus szentséges Szíve volt.

Igy láttam. Így láttalak Téged, szent Magdolna Zsófia, Isten kertjének ezerszer áldott virága, ki az alázatosság létráján a legmagasabb csúcsra értél és lángoló szereteted gyökerével átfontad az egész földtekét, hogy valamennyi szent gyökeredből hajtott virágnak kelyhébe elvidd az emberiség lelkébe az élő élet nagy ígétét és kegyelemforrását: az Úr Jézus Szívét.

Aki életutadat követi, az alázatosság iskolájába jár. És életedből és példádból okulva, elnyeri a legnagyobb jutalmat: Jézus szent Szívének szeretetét.

Amikor a Sacré Coeur vezetősége felkért, hogy a szent alapítónő életrajzát megírjam, — nem is gondoltam, milyen nagy jutalmat hord magában a rám bízott munka.

Minél mélyebben hatoltam bele a szentséges virág életébe, annál jobban éreztem szívének lüktetését, lelkének izzását, amely, mint lángtabernákulumban, úgy zárta magába az Úr Jézus Szívét.

És mindenki ezt fogja látni és érezni, aki alázattal olvassa el az Úr alázatos szolgálójának boldog életét, melyet az emberiség nagy könyvébe Isten ujja írt, hogy mentsen, hogy óvjon, hogy őrizzen és neveljen szent Magdolna Zsófia erős lelkének példája és életének nagy műve által mindig új és új nemzedékeket Jézus országának.

Hegycsúcson jártam, hogy egy hófehér virágról írjak. És mialatt a virágot néztem, néztem, — a virágból csillag lett. Felszállt az égre, hogy még többen, még jobban lássák. Fényesebb lett az ég, gazdagabb a mennyország — az Úr Jézus szentjei közé emelte az alázatoságnak fehér virágát.

Budapest, 1925.

Samassa Désy Annie.

A jámbor gyermek.

1779 december 12-ének éjjelén nagy tűzvész dühöngött Joignyben, abban a burgundi kis városkában, ahol Barat Jakab becsületes kádármester istenfélő hitvesével, Foufé Magdolnával és két gyermekével békességben, munkában éldegélt.

Annak a borzalmas éjszakának hajnalán a jó Isten egy harmadik gyermeket ajándékozott nekik, aki a rémület órájában, idő előtt látta meg a napvilágot és ennek megfelelően fölötte törékeny, gyöngé leányka volt. Kevés reményt fűztek az újszülött életbenmaradásához amiért is még ugyanazon reggel megkeresztelték. A kereszttségben a Magdolna, Zsófia, Lujza neveket kapta. Keresztatyja pedig az éppen kéznél lévő, tizenkét éves testvérkéje, Lajos lett.

Az édesanyai szeretet gondos ápolása mellett a vézna leányka csakhamar megerősödött és élénkségével bámulatba ejtette környezetét. Alig tizenhét hónapos korában az öntudatnak lángja már kigyult elméjében és életének későbbi folyamán sokszor köszönte meg a jó Istennek, hogy már «bölcsőjében megérezte és megsejthette Őt».

Élénk megfigyelését semmi sem kerülte ki és igen korán kezdett beszélni. A rokonok tréfálkozva meg-megkérdzték: «Hol születted, Zsófi?» Amire nagyon komolyan így felelt: «A tűzben».

És igaza volt a kicsikének, mert tűz izzott lelkében. Mozdulatai gyorsak, tekintete fényes, elméje éles, szíve forró és akarata erős volt.

Nemsokára kedveltje lett az egész környéknek és a szomszédok gyakran keresték fel a derék Barat mestert csupán azért, hogy kisleányának szellemes feleleteiben, egészséges felfogásában gyönyörködjenek.

Jellemző a gyermek lelkületére a következő kis eset. Egy alkalommal nagybátyja fürjvadászatra vitte magával. De azt nem sejtette a jó bácsi, hogy a kis Zsófi az egész úton imádkozott, hogy a bácsi lövése célt téveszsen, vagy hogy a jó Istenke egész délután minden fürjecskét a puskacsőtől távol tartson.

Szüleit nagyon szerette és boldogan tanult édesanyjától imádkozni. Már ezek a rövidke gyermekimák és fohások felélesztették szívében az istenszeretet lángját és felköltötték a természetfeletti dolgok iránt a kicsike fogékonyságát.

Hatéves korában szorgalmasan eljárt a plébániába hitoktatásra és az isteni igazságok magja jó talajra lelt ártatlan lelkében. Amikor pedig a hitoktató husvét táján komolyan intette legkisebb tanítványait, akik még nem járulhattak a gyónás szentségéhez, hogy töredelmes bánat felindítása által méltókká legyenek bűneik bocsánatára, a kis Zsófia felállt és csengő hangocskával nyilvánosan meggyónta vétkeit. Mindenki csodálkozott a gyermek cselekedetén és bár a hitoktató félbeszakította gyónását, alázatos bűnvallomásából megsejtette, hogy Isten különös kegyelmében részesíti a gyermeket.

Hogy már picike korában mennyire gyűlölte a hazugságot és a tettetést, mutatja a következő kis jelenet. Egy reggel mély álomba merült és elkésett a miséről. Bátyja, nem látván kis hugát a templomban, bosszúsan haza sietett érte. A rosszat sejtő gyermek azonban

annyira megijedt lépteinek zajától, hogy elbujt Lajos elől, aki — hiába keresvén a gyermeket — visszatérőben már a lépcsőház felé tartott, midőn a kis Zsófiában megszólalt a lelkiismeret szava és töredelmes hangon kiáltott bátyja után: «Itt vagyok, Lajos!»

Vágyainak vágya volt, hogy minél előbb szívébe fogadhassa az Üdvözítőt, amiért is nagy buzgalommal tanulta a katekizmust. Fejletlen, gyöngé testalkata miatt akkor még nem akarta a hitoktató az első áldozók sorába felvenni. A kicsike azonban oly meghatóan könyörgött, hogy a plébános szíve megesett rajta és amikor maga is meggyőződött arról, hogy a kis Zsófia tökéletesen elkészült a szentáldozásra, azonnal az Úr asztalához küldte a mélyen érző gyermeket.

Ez 1789-ben történt.

Túláradó boldogsággal vette magához Zsófia az angyalok kenyerét. És amikor ártatlan szívecskéje először zárta magába az Úr Jézus Szívét, — felbonthatatlan kötelék szövődött közte és az isteni Mester között. Már zsenge gyermekkorában abban a kegyelemben részesült, hogy lelkének csodálatos fogékonysága volt a Szentírás befogadására és megértésére.

Hogy az önmaga ellen később megvívandó harcban érdemek gyarapítására minél több módot adjon neki az Úr, meghagyta a kis Zsófia élénkségét, meleg közvetlen természetét, szívós, csaknem hajthatatlan akaraterejét.

De bátyja személyében melléje állította azt az erélyes vaskezü nevelőt is, ki a leányka fékezhetetlennek látszó természetét a jónak szolgálatába tudta hajtani. Lajos nagyon komoly ifjú volt és rendkívüli lelkiismeretességgel töltötte be keresztatyai tisztségét. A szülők beleegyezésével ő állapította meg a 11 éves gyermek napirendjét. És miután kis hugának feltűnő szellemi tehetségét csakhamar felismerte, a nap túlnyomó részét tanulásnak

szánta. Az életvidor leányka, aki nagyon szeretett kortársaival játszani, eleinte keservesen törődött bele a szigorú tanrendbe. Mindazonáltal gyorsan haladt előre a tudományok elsajátításában. De minél szebben bontogatta szárnyát tehetsége, annál nagyobb igényeket fűzött hozzá Lajos.

Vajjon sejtette-e már akkor az ő szerető lelke, hogy az isteni Gondviselés műhelyében milyen nagy terveket szőnek a kis Zsófia számára?

Bármint lett légyen, Lajos csupán eszköz volt a jó Isten kezében. Időközben a papi pályára lépett és szülővárosában tanári állást kapott úgy, hogy tovább oktathatta nővérét nemcsak különböző tantárgyakban, de mindenekfelett az önuralom fejlesztésében.

Fáradságát siker koronázta, mert tehetségekkel megáldott tanítványa mindjobban megszerette a tudományokat. Szorgalmasan tanulta a klasszikus és modern nyelveket, lelkesült az ókori hősökért és még inkább a keresztény erények eszményi harcosaiért.

A szenvedés iskolája.

Zsófia tizennégy éves volt, amikor szülőházának békés csendjét szomorú, aggodalommal teljes idők váltották fel.

A Franciaországban kiütött forradalom tűzcsóvája lángba borított mindent és városokon és falvakon viharként száguldott végig a sikoly: «Polgáreskü vagy halál!»

Csakhamar megteltek a börtönök hitvalló papokkal, akik között az elsők sorában Barat Lajossal is találkoztunk. Eleinte sikerült ugyan Párisban elrejtőznie, de nem kerülhette ki a Conciergerie-t, ahonnan a kivezető út többnyire a bitóhoz vitt.

Elfogatásának híre mély bánatba döntötte a Baratsaládot. Édesanyja búskomorságba esett és csak Zsófia

gyermeki szeretetének találékonysága tudta őt ebből a beteges állapotból kiragadni.

A megpróbáltatások súlyos napjaiban Jézus szentes Szívéből merített vigasztalást a Barat-család. A szobájukban felállított Szent Szív-kép előtt térdelve, sokat és buzgón imádkoztak a veszélyben forgó Lajosért. A kis Zsófia is beleöntötte a saját szíve bánatát a leg-szentebb Szív fájdalmába. És a vigasz nem maradt el. Robespierre bukása megnyitotta a börtönök ajtait és 20 havi fogság után Lajos is hazatérhetett övéihez. De a viszontlátás örömei között is sokszor fájlalta, hogy nem nyerhette el a vértanúság koronáját, melyet hősi örömmel várt.

Azonban Barat Lajossal más terve volt a jó Istennek. Őt választotta ki arra, hogy hugát a keskeny, meredek útra segítse, mely a szentek országába vezet.

A szenvedés napjaiban dús virágzásnak indult az erények kertje Zsófia lelkében és már akkor megérlelődött benne az elhatározás, hogy életét Istennek szenteli.

Előbb azonban ki kellett állnia a tűzpróbát.

Rendkívüli tehetségei magukra vonták környezetének figyelmét. Anyja büszke volt reá. Örült, ha gyönyörködtek benne. Becéző, kényeztető szeretettel elleste gyermekének minden vágyát, gondolatát. Mennyi veszély rejlett ebben a téves irányú szeretetben, milyen könnyen válhatott volna elbizakodottá, önहितté Zsófia, kinek lelkét már zsenge gyermekkorában magasztos hivatásra szólította az Úr.

Erélyes kézre volt szükség, hogy az a közkedveltségnek örvendő, elkényeztetett bájos gyermekét kiszabadítsa azok közül a gyöngéd szálak közül, melyekkel fiatal szívét mindjobban körülhálózta az anyai szeretet.

Ez az erős kéz Lajos keze volt. Párisban papi hivatásának élve, komolyhangú levelekben intette hugát tanulmányainak folytatására és pályaválasztásának Isten

terve szerinti megfontolásra. Mindezek után meghívta őt magához a fővárosba.

Eleinte sem az anya, sem a leánya nem tudtak az elválás gondolatába belenyugodni. Mindketten visszariadtak az áldozat nagyságától. «Már akkor éreztem, hogy Isten egész szívemet akarja» — írja később Zsófia. — «De hát hogyan hagyjam el anyámat? kívánhat-e tőlem ily nagy áldozatot az Úr?»

Végre is a kegyelem hívó szava győzött a természet hangja felett. Megértette, hogy Isten az egész életét akarja; Zsófia bátor, erős lélekkel szakadt el az anyai szívtől.

Bátyja eljött érte Joignyba. Három napi hajózás után Párisba érkeztek a testvérek. Útjuk a Szajna partján fekvő Conflanson vezetett keresztül, ahol idők múltán a Szent Szív-szerzet központi noviciátusa létesült.

— «Nem emlékszem rá határozottan — beszélte el évek múlva az alapítónő — hogy a házunkat láttam-e már akkor? És ha láttam is, ki hitte volna, hogy azt egykoronszerzetesrendünk számára meg fogom vásárolni?»

Jézus Szívének jegyese.

Lajos Párisban két szobát bérelt az éltes korú, ájtatos lelkű Duval kisasszonynál, aki a feletti örömeiben, hogy pap lakik a házában, kis kápolnát rendezett be számára.

Zsófia élete az új otthonban a komoly tanulás, a munka, az ima és az önmegtágadás iskolája lett és bátyja szigorú vezetése mellett gyorsan haladt előre az erényeknek, főképpen az alázatosságnak útján. Szigorú mesterének járma alatt, egyszer tréfálkozva kérdezte tőle:

— Mondd, Lajos, szentet akarsz belőlem nevelni?

— Belőled? ... Belőled — sohasem válhatik szent, feddette szigorúan bátyja.

— Persze, persze — felelte Zsófia, — hogy is mondhattam ilyet! — De legalább nagyon-nagyon alázatos leszek, hogy a jó Isten örömét lelje bennem.

És ezt az ígétét be is váltotta. Bármit kívánt tőle szigorú lelkivezetője, alázattal engedelmeskedett neki, mindjobban és jobban leküzdve saját akarátát. De a szenvedő Jézus iránti határtalan szeretete még így sem lelt kielégülést. Bőjtölni, virrasztani kezdett, az önsanyargatásban találta legnagyobb örömét. A testvérek élete amúgy is lemondással volt teljes, gyakran csak egy falat száraz kenyér volt egész napi eledelük.

Minél jobban elszakadt Zsófia a világi vonatkozású dolgoktól, annál több boldogsággal töltötte be lelkét az Úr Jézussal való benső egyesülés.

A magány, a csend és az imában való elmerülés mindjobban vonzotta, úgy, hogy a karmelita-rendbe óhajtott belépni. Majd Xavéri szent Ferenc életének olvasása közben a szent tűz lobogó lángja a távoli missziók felé hajtotta vágyait, hogy a tengerentúli pogányok lelkéhez is eljuttathassa az Úr hívó szavát.

Duval kisasszony háza csakhamar jámbor életű fiatal leánykák találkozó helye lett, kik a felebaráti szeretet istenes munkájában együtt dolgoztak Zsófiával. A városrész szegény gyermekeit vallásoktatásban részesítették és előkészítették őket az első szentáldozáshoz.

Abban az időben a nyilvános istentisztelet el volt tiltva Franciaországban. Az egyház kifosztva, meg-rabolva, békókban sínylődött. De bármennyire feldúlta is az ellenség a jó Istennek ezt a szántóföldjét, az isteni Magvető már hintette-hintette Franciaország talajába az apró mustármagot, hogy a kicsinynek, az alázatosnak felmagasztalásával megtörje a gonosz erők és a kevély nagyok hatalmát.

A forradalom viharától Németországba sodort francia papok között élt akkoriban a szentség hírében álló *P. Tournély Ferenc Leonor*, aki a Szent Szív iránt különös nagy hódolatot érzett. Imádság közben kinyilatkoztatta neki az Úr, hogy alapítson kizárólag Jézus szent Szíve tiszteletére női szerzetesrendet, melynek révén széles körök részesülhessenek a legszentebb Szív tiszteletéből fakadó áldásokban; de főképpen, hogy ily módon a leányifjúság nevelésébe is belevigye a Szent Szív szeretetét.

Tournély azonban száműzetésben halt meg, mielőtt még megvalósíthatta volna szép tervét, melyet halálóságyán örökségként leghívebb barátjára, az apostoli-lelkű Varin József atyára bízott.

A békésebb napok beálltával P. Varin hazasielt Franciaországba, hogy a hitélet újraépítésében résztvehessen. Apostoli munkájában hűséges társa volt Barat Lajos. P. Varin viszont Zsófiának és társnőinek lelki vezetését vette át. Amikor meggyőződött arról, mily sokoldalú ismeretekkel, rendkívüli tehetségekkel és kegyelmekkel megajándékozott lélek Zsófia, mindjárt sejtette, hogy ennek a kiváltságos lánykának magasabb küldetést szánt az Ég.

Lelkének sugárzó tisztasága és az erények utáni buzgó törekvése mindjobban meggyőzték Varin atyát, hogy itt egy kivételes apostoli hivatással áll szemben és mindgyakrabban felmerült lelkében a gondolat, hogy a Tournély atyától örökségként ráhagyott nagy terve megvalósítására vajjon nem ezt az alázatos, tisztaszívű gyermeket választotta-e ki az Úr?

Zsófiának eltökélt szándéka volt, hogy zárdába lépve, teljesen Istennek szenteli életét. Arra azonban sohasem gondolt, hogy szerzetesrendet alapítson. Szíve a Karmel magánya felé vonzotta, hol szent Terézia leányai hősie szeretettel viselik a megfeszített Üdvöztő keresztjét.

P. Varin, bár méltányolta lelkigyermekének nagylelkű elhatározását, más terveket fűzött Zsófiához. Ezért feltártta előtte azokat a rettenetes pusztításokat, melyeket a lelki közöny és a hitetlenség idéznek elő mind a társadalomban, mind a család körében. Majd rámutatott arra, hogy a mindjobban elharapódzó erkölcsi züllésnek Jézus szentséges Szívének szeretete lehet a legjobb orvossága. Ennek a szent tűznek terjesztése, ennek a lobogó lángnak élesztése által legjobban teljesítené Zsófia is a jó Isten akaratát és legjobban szolgálná embertársai javát.

Különösen az ifjúság felé terelte P. Varin Zsófia figyelmét és meggyőzte őt arról, hogy a gyermeknevelés magasztos művében tehet legtöbbet Jézus szent Szívének dicsőségére. Szinte újra felépítheti annak uralmát az emberek lelkében.

Ezt kívánja tőle! Erre választotta ki az Úr!

Zsófia lelkiatyjának szavában felismerte az Úr hívó hangját és alázattal vetette magát alá szent akaratának. Jézus pedig szelíden magához vonzotta választottjának szívét, mely szívnek nem volt többé más vágya és törekvése, mint az, hogy kizárólag a Megváltó Szívének szentelhesse életét és élete művét.

A Duvalház szerény kis kápolnájában, 1800 november 21-én Zsófia három társnőjével ünnepélyesen felajánlotta életét Jézus szent Szíve szolgálatának. Nem fényes ünnepség keretében történt meg a felajánlás, de az Úr kegyelme mennyei boldogsággal árasztotta el az egyszerű kis szentélyt és választottjának lelkét, úgy hogy hosszú pályafutásának alkonyán is meghatottsággal mondogatta: «Nincs emberi szó, mely csak némileg is kifejezze annak az órának szent békéjét és örömét».

Akkor még nem sejtette Zsófia, milyen nagy feladat vár rá. Ő csak gyermeki bizalommal és teljes odaadással simult a legszentebb Szívhez. Nem volt más gondolata,

sem vágya, csak az, hogy az isteni Mester akarata beteljesedjék rajta.

Ez az első avatás, látszólag szerény keretei és körülményei között is, a tulajdonképeni születésnapja lett egy új szerzetesrendnek.

Isten valamennyi műve az alázat és az elrejtettség jegyében szinte észrevétlenül jön létre. Ezt ékes-szólóan hirdeti a *Szent Szív szerzetesnők* rendjének alapítási évfordulója, november 21-ike is.

P. Varin fáradhatatlanul dolgozott a mű további kiépítésén és lelki leányai előtt kifejtette a Jézus Szíve szerzetesrend tervezetét úgy, ahogy azt az Úr boldog emlékü P. Tournélynek sugalmazta.

A Társaságnak nincs más életcélja, csak az *isteni Szív szeretete és dicsőítése*. Aki Jézus Szívének szenteli magát, mintegy behatol az isteni Szívbe, felemésztí magát annak szent tüzében és odaadással követi annak minden dobbanását. Nyitott könyvvé válik a legszentebb Szív az ő jegyesei előtt, akik leolvashatják belőle egész életprogrammjukat. Aki ennek a Szívnek odaadta magát, az magáévá teszi annak minden szándékát és fáradhatatlanul dolgozik azon, hogy az Úr Jézusnak a lelkek üdvét áhító szomjúságát minél jobban kielégítse.

A Társaság tehát minden erejét és törekvését az Úr Jézus szolgálatának szenteli és az alázat és szelídség, az áldozatkészség és nagylelkűség szellemében él. És Zsófia tényleg az isteni Szív oltárára helyezte égő áldozatként lelkét. Azt a lelket, melyben lobogó lánggal égett a szenvedés utáni vágy. «Aki nem szenved, az nem szeret! A szeretet nélküli élet pedig rosszabb a halálnál!» szokta gyakran mondani.



1801-ben Pater Varint az amiensi konviktus vezetésével bízták meg. Miután Zsófia és társnői is, Amiensbe

költöztek, itt egyengette tovább P. Varin egy nőnevelő intézet alapításának útját, úgy, hogy tulajdonképen *Amiens* lett a Szent Szív-szerzet bölcsője. Eleinte «Az igaz hit nővéreinek» nevezték őket, mert a Szent Szívről való elnevezést rossz szemmel nézték a világi hatóságok.

1801 november 21-én megújították a nővérek felajánlásukat. Azonban Zsófia első társnői közül az egyik időközben karmelita szerzetesnő lett, a másik pedig visszatért a világba, úgy hogy az isteni Gondviselés rendelése szerint Zsófia — egy segítő nővérrel — egyedül maradt a rend alapköve és pillére.

Lassanként újabb lelkes tagok csatlakoztak hozzá és sok ármány és rosszindulat ellenére is szép virágzásnak indult a kis nevelőintézet.

1802 június 7-én tette le Zsófia a szerzetési fogadalmat s e naptól fogva főleg a Magdolna nevet viselte.

Engedelmessége, szerénysége, szelídsége és fáradhatatlan áldozatkészsége minden szívet megnyert. Társaságában szinte közelebb érezte magát mindenki Krisztushoz.

1802-ben, amidőn a kis Társaság főnöknőt választott, a bizalom feléje irányult, benne összpontosult. És ekkor vállára vette a főnöknői terhek súlyos keresztjét, melyet 62 évig viselt.

Varin atya gyakran mondogatta a szerzetesnőknek, hogy sohasem találkozott a rendalapítónőben ellenkezés-sel, csak akkor, amikor nagy alázatában éveken át esdekelt, mentse őt fel a főnöknői tisztség alól, amelyre méltatlannak érzi magát. Ő, aki csak szolgálni és engedelmeskedni vágyott!

A Sancta Maria kolostor.

Az új szerzetesrend Isten áldásával indult útnak. Az amiensi nevelőintézet csakhamar szűknek bizonyult a jelentkezők befogadására és az ország legkülönbözőbb városaiban hasonló intézetek után áhitoztak.

A második rendház Grenobleben létesült. A gyönyörű fekvésű Sancta Maria-kolostornak éltető szelleme a lánglelkű *Duchesne Filippina* volt, akinek boldoggáavatási ügye most van folyamatban.

Ő ugyanis a forradalom viharától szétdúlt kolostort néhány társnőjével együtt rendbehozva, nevelőintézetet óhajtott ott létesíteni. Fáradozása azonban sikertelen maradt.

Abban az időben értesült P. Varin révén a Szent Szív-szerzetesrend alapításáról és azonnal a legnagyobb alázattal esdette a rendbe való felvételét. Gyermeki engedelmességgel bocsátotta zárdáját a nála 10 évvel fiatalabb Mater Barat rendelkezésére, aki annak vezetését, az egyházi hatóságok jóváhagyásával, 1804-ben át is vette.

Magdolna Zsófia a Sancta Maria magaslatán kiváltóságos lelkeket talált, kiknek egyedüli vágya az volt, hogy egész életüket teljesen és fenntartás nélkül Jézus Szíve szolgálatának szentelhessék.

Az új rendnek második háza is a kereszt jegyében született meg és a kereszt jegyében fejlett naggyá. Betegség, szenvedés, rágalom, rosszakarat álltak itt is — mint mindenütt — Mater Barat útját. De az ő lelkiereje, bölcsesége, szelídsége, türelme itt is diadalmasan legyőzött minden akadályt.

A megpróbáltatások nehéz napjaiban a jó Isten nagy vigasztalást küldött szentünknek.

Napoleon koronázási ünnepélyéről ugyanis abban az

időben tért vissza VII. Pius pápa Rómába. Útja Lyonon át vezetett. Itt részesült Magdolna Zsófia abban a kegyelemben, hogy szentmise közben az Úr testét Krisztus helytartójának kezéből vehette. Később pedig — külön kihallgatáson — Ő Szentségének áldását kérhette a rábízott műre, amikor is a maga és leányai nevében törhetetlen hűséget ígért a Szentszéknek. Abban az ünnepélyes órában szövődött az az elszakíthatatlan kötelék, amely a rendet szent Péter trónjához köti. Kötelék, mely az egyház híveinek a tiszteletét, ellenségeinek pedig üldözését vonta maga után.



Az Alpések ormán, a Sancta Maria kolostor csendes kertjében, Isten dicsőségére és Mater Barat örömére, ugyanabban az időben egy hófehér virág nyílt.

M. Duchesne unokahuga, a kis *Jouve Eufrozina* már gyermekkorában nagy reményekre jogosította fel környezetét. Csodálatosan jó és tehetséges gyermek volt. Magdolna Zsófia nagyon megszerette ezt a minden jóra fogékonylelkű lánykát és a szerzetesi hivatás kegyelmét kérte számára Istentől. Az Úr meghallgatta imáját és a Szent Szív kiválasztottjainak a világtól elzárt kertjébe ültette át a kis Eufrozinát, ki kedves szentjének tiszteletére az *Aloizia* nevet nyerte el. Mint nagy pártfogóját, szent Alajost, őt is megajándékozta Isten az imádság áhítatával és folytonos önmegtagadását az angyalok tisztaságával jutalmazta meg. Az isteni kegyelem aranysugarai gyorsan fejlesztették a magasbatörő virágszálat és Aloizia erényeinek sokasága áldásos sikert ígért apostoli működésének.

Az Úr azonban másként határozott és az engesztelő szeretet áldozatául választotta ki Aloiziát. Alig hogy letette szerzetesi fogadalmait, súlyos betegség ágyának döntötte. Hosszú éveken át gyötrő kínokat szen-

vedett, elgyötört teste öt sebből vérzett. De minél gyöngébb lett a szenvedő, annál nagyobb volt boldogsága és ujjongó örömmel viselte az Údvözítő súlyos keresztjét. Mindhalálig csodálatos türelemmel, szelídséggel ajánlotta fel fájdalmait a tisztítótűzben szenvedő lelkek váltságául és kifogyhatatlan leleményességgel arra is talált utat és módot, hogy nővéreinek a betegágyhoz kötöttek is szolgálhasson.

Míg Aloizia csendesen szenvedett, M. Barat az édesanyák fájdalmával és aggodalmával, eget és földet segítségül hívva, keresett enyhülést halódó gyermekének. Gyöngéden ápolta, sebeit kötözte, mialatt a szerzetesnők imáikkal ostromolták az Eget. A beteg azonban csak az örök hazába vágyódott és minden kilenced után, melyet gyógyulásáért tartottak, egyre gyöngébb és gyöngébb lett. Mosolyogva mondta olykor: «Tudtam én, hogy végre is beimádkoztok a mennyországba».

És úgy is lett. Huszonötéves korában, 1821-ben szent Ágnes ünnepén szállt fel Istenhez angyszárnyat korán bontó, kristálytisza lelke, hogy a szüzek seregében követhesse az isteni Barányt.

Aloizia erényeinek s hathatós közbenjárásának híre elterjedt az egész vidéken és százával tódultak sírjához a segítségét kérő zarándokok. De bármily felemelő volt a hívek áhitata, mégis megzavarta a Sancta Maria-zárda nyugalma és veszéllyel fenyegette a klauzurában élő szüzek alázatosságát.

Az alapítónőt is nyugtalanította ez a körülmény, úgy hogy, midőn a legközelebbi alkalomkor Grenobleba utazott, sírjánál kérte szeretett gyermekét, rejtse el önmagát és zárdáját is a nyilvánosság elől.

Aloizia a halálban is engedelmeskedett. Azóta nem történtek csodák sírjánál.

Az általános főnöknő választása.

A grenoblei nevelőintézet alapítása után egyrészt több oldalról kérték Magdolna Zsófiát hasonló intézetek létesítésére, másrészt mindig több és több buzgó lélek jelentkezett a Szent Szív-szerzetbe való felvételre, amiért is M. Barat örömmel látott újabb házak alapításához.

Azonban az új szerzetesrend érdeke most már kívánatossá tette, hogy szilárd alapon nyugvó, különböző intézményei — egységes irányítás végett — egy általános főnöknő vezetése alá kerüljenek.

Épen ezért P. Varin az összes nővéreket Amiensbe hívta, ahol az előkészítő triduum után nagy szótöbbséggel megválasztották Barat Magdolna Zsófiát általános főnöknőnek.

A választók egyikének feljegyzéseiben ezeket olvassuk :

M. Barat bensőséges egyesülése az Úr Jézussal, ép úgy, mint páratlan szelidsége, okossága, odaadó, mindent átölelő szeretete, mellyel rendünket szívébe zárta, érettsége és bölcsesége, mellyel ügyeinket kormányozta, oly fiatal korban, mikor mások jövőjükre nézve még csak reményeket nyujthatnak, azt a meggyőződést érlelték meg lelkünkben, hogy nagy szeretetében a jó Isten Barat anyát szánta vezetőnkül. Csak ő vélekedett másképen. Ő bűneinek büntetését látta megválasztásában.»

Magdolna Zsófia fiatal vállaira olyan súllyal nehezedett a felelősség nehéz keresztje, hogy alázatos lelke csaknem összeroskadt alatta. Csak nagy lelki harcok megvívása után tudott Isten rendelkezésebe belenyugodni.

Önvallomásaiból tudjuk, hogy nem egyszer állt közel a kísértéshez, mely menekülni késztette, mialatt 26 évének minden lelkesedésével, kötelességérzetével,

buzgalmával és lángoló szeretetével töltötte be az általános főnöknő nehéz tisztségét. Hiszen az ő kezébe volt letéve a szerzetesrend jövője, mely felett bámulatraméltó bölcseséggel és önfeláldozással őrködött mindhaláláig.

Megválasztása után így ír Varin atya a fiatal főnöknőnek: «Jól tudom, hogy a szenvedés nehéz útját fogja járni, míg az új szerzetesrendet biztos révbe vezeti. De azt is tudom, hogy szíve mindig erősebb lesz, mint a ráért szenvedés. És ezért mindig meghallgatásra talál majd az Úr Jézusnál.»

P. Varin jóslata bevált. Mert nagy és szent titok rejlik a szenvedésben. A bűnös emberiségért viselt, megváltó szenvedésben, melynek szent titkát és tökéletességét a Megváltó keresztfája hirdeti. A szenvedés a lelki nagyság iskolája. Jákoblétra, mely a szentek dicsőségéhez vezet. Szenvedés a nagy alkotások járuléka, a kiválasztottak osztályrésze. Ezért kellett a szenvedés kelyhét Magdolna Zsófiának is kiürítenie, kinek szívét természetfölötti szeretetben kötötte magához az Úr, szent életközösségben megosztva vele a szeretet és szenvedés isteni ajándékát.

Küzdelmek.

Az általános főnöknő első ténykedése egy noviciátus alapítása volt. Pöitierst választotta ki terve megvalósításának helyéül, ahol ő maga vette át a szerzetbe belépni óhajtó fiatal lelkek vezetését.

Rövid időn belül Niortban és Gentben is alapított zárdákat és csak sok évnek lepergése után láthatta viszont az annyira szeretett Amienst, ahol teljesen megváltozott viszonyokat talált.

Saint Estève abbé, a szerzetesnők és növendékek

gyóntatója a saját szelleme szerint kormányozta az intézetet.

Saint Estève bár szigorú életű pap volt, de nyugtalan természetével újításokat vitt a rendbe és mindjobban beleélte magát a rendalapító szerepébe. Őnhatalmúlag új alapszabályokat állított össze, melyek — mint több más szerzetesrend szervezeti alapszabályainak keveréke — arra lettek volna alkalmasak, hogy a zárda teljesen eltávolodjék a Szent Szív-szerzetesrend szellemétől. Mikor pedig ezeket az új szabályokat rá akarta erőszakolni az amiensi intézetre, elvetette ott a viszály magvát és meghasonlást vitt a szerzetesnők békés életébe.

Magdolna Zsófia kálváriájának ez volt első állomása. Jóakaróinak tanácsa ellenére, kik erélyes fellépésétől remélték a helyzet orvoslását, a szelíd és alázatos szívű Jézus követőjeként csendben túrt és szenvedett, Istentől várva támogatást.

P. Varin és P. Barat, valamint a rend legértékesebb tagjai az alapítónővel élükön visszautasították a Saint Estève-féle újításokat és most már elérkezettnek látták az időt az eredeti alapszabályok véglegesítésére. Ők ugyanis előbb be akarták várni, hogy a gyakorlati tapasztalatok igazolják-e a rendi szabályok életrevalóságát. Alapos megfontolás és buzgó imádság mellett készültek a nagy munkára, mialatt M. Barat még mindig abban a reményben ringatta lelkét, hogy Saint Estève lemond az ellene folytatott áskálódásról.

1814-ben, Napoleon bukása után, az ujonnan kinevezett francia követ társaságában Saint Estève is Rómába utazott, hol arra használta fel idejét, hogy a Szentatya szívét elfordítsa M. Barat művétől és belevigye a köztudatba, hogy az ő alapszabályai nyerték meg a Szentszék tetszését. Szerinte a Szent Szív szellemének kiküszöbölésével együtt a szerzet elnevezésének is meg

kellett volna változnia és «Apostolnők» lettek volna a rend tagjai.

Hiúsággal párosult vakmerőségében odáig ment Saint Estève, hogy Rómából arra nem hivatott egyén aláírásával ellátott hivatalos levelet küldött az alapítónőnek, amelynek értelmében kiközösítéssel fenyegetik, ha el nem fogadja az abbé újításait.

Magdolna Zsófia alázattal hajolt meg Róma döntése előtt.

Életének nagy művét tehát el kellett temetnie! És mégis... és mégis... lelke mélyén ott pislogott a remény kiolthatatlan szikrája, hogy a Szent Szív szerzetre feltámadás vár.

Csendben türt, némán szenvedett és csak imádkozott, egyre csak imádkozott, lelke egész áhitatával tovább, tovább.

Végre feléje nyúlt az Úr keze és hű szolgájától elvette a szenvedés kelyhét.

Perreau abbé udvari kancellár fölfedezte a M. Barat ellen szótt fondorlatok hálóját és az igazságnak felderítése végre meghozta a főnöknő meggyötört lelkének és leányainak a béke nyugalmát.

A nyolc évig tartó keserves küzdelem alatt soha panasz el nem hangzott Magdolna Zsófia ajkáról. Sőt a Saint Estèvetől szenvedett megtámadtatásának idején ezt írja egy bizalmasának: «Ő legalább érdemem szerint bánik el velem».

Idők multán pedig, amikor megtudta, hogy a Saint Estèvet Rómába követett néhány szerzetesnő szükségét szenved, egy római útja alkalmával szeretettel felkereste őket és jóságos szívének támogatását sohasem vonta meg tőlük.

Saint Estève abbét is csakhamar visszahívták Franciaországba, hol a közvélemény annyira elfordult tőle, hogy csendes visszavonultságban élte le életét.

„Isten uja”.

Magdolna Zsófia idegen beavatkozástól mentesített, a gyakorlati életben kipróbált, isteni kegyelemtől sugalmazott és sok szenvedéssel megpecsételt művét most már végleg tető alá akarta hozni.

Ezért 1815-ben, Mindenszentek ünnepén, valamennyi zárdájából két-két szerzetesnőt Párisba hívott, hol a Szentlélek buzgó segítségülhívása után — P. Varin és Druilhét közreműködése mellett — véglegesítették a Szent Szív-szerzetesrend alapszabályait. Ezek bár a Jézus Társaság szabályaiban gyökereznek, mégis teljesen önálló, a Szent Szív-szerzet sajátos céljainak megfelelő egészet alkotnak.

«A szerzet célja: Jézus szent Szívének dicsőítése.»

Ezt a célt a rend tagjai öntökeletesítéssel és ember-társaik lelkiüdvéért való apostolkodással igyekeznek megvalósítani.

Az öntökeletesítés leghathatósabb eszköze az isteni Szív erőnyeinek követése.

Az apostolkodás elsősorban is a gyermekleket öleli magához, amidőn az előkelő társadalmi osztályok leányai számára nevelő-intézeteket létesít és a szegénysorsú gyermekeket ingyenes iskoláztatásban részesíti.

Azonkívül a zárdákban lelkigyakorlatokat tartanak, melyekre a társadalom valamennyi rétegéből meghívják a leányokat, asszonyokat.

A szerzetesrend karnővérek és segítő nővérekből áll. Az előbbieket tanítással, az utóbbiak házimunkával foglalkoznak.

A rend élén élethossziglan megválasztott általános főnöknő áll, ki az egyes rendházak főnöknőit kinevezi.

A szerzet nagy gondot fordít tagjainak a lelki életben való kiképzésére. A beöltözést 6 hónapi próbaidő (candi-

datura) előzi meg. Ezt követi a 2 évig tartó noviciátus, mely a szegénység, a tisztaság és az engedelmesség egyszerű fogadalmaival végződik. Tanítással vagy más egyéb munkával eltöltött további 5—6 próbaév után leteszi a szerzetesnő az örök szegénység, tisztaság és engedelmesség, valamint az állhatatosság fogadalmát, mely visszavonhatatlanul és oly szorosan köti a rendekhez, hogy alóla csak a római Szentszék adhat felmentést.

A karnővér ezenkívül fogadalmat tesz, hogy előjáróinak rendelkezése szerint egész életét az ifjúság nevelésének szenteli.

Minden egyes zárda az illető egyházmegye püspökének joghatósága alatt áll.

A római Szentszéknél egy, a pápa által erre a tisztségre kijelölt bibornokpártfogó képviseli a rend érdekeit.

A szerzet szellemét az ima által megszentelt munka juttatja kifejezésre, — egybefoglalva Mária áhítatát Márta szorgalmával.

Ezt a szent alapítónő egyik levelében így fejezi ki: «Az Úr Jézus Szívében élünk és halunk. Biztos menedékünket csak azért hagyjuk el, hogy lelkeket halásszunk és zsákmányunkkal visszatérjünk Hozzá. Ez a mi élet-hivatásunk és a mi célunk.»

Az örök fogadalmak napján az Úr Jézus Szívének jegyese a Szent Szív-szerzet jelmondatának kezdőbetűivel ellátott gyűrűt és ezüstkeresztet kap: «Cor unum et anima una in Corde Jesu».

«Egy szív, egy lélek Jézus Szívében.»

A szíveknek ebben a felbonthatatlan egységében látta Magdolna Zsófia annak az áldásnak a kútforrását, mely a Szent Szív-szerzet műveiből kisugárzik. Mint ahogy az a csodálatos erő, mely a szerzetet összeforrasztja és szinte másvilági boldogsággal árasztja el, ugyanebből a szent frigyből fakad.

M. Barát minden áldozatra kész volt, minden szen-

vedést örömmel tűrt, hogy leányai lelkében mind szorosabbra fűzze, megszilárdítsa az összetartozás, az együttérzés szellemét.

A tanácskozássra összehívott szerzetesnők örömmel üdvözölték az eléjük terjesztett szabályokban hivatásuknak igazi, eredeti szellemét és hálás szívvel fogadták el rendelkezéseit.

Az alapszabályokat elsősorban azok a püspökök hagyták jóvá, kiknek egyházmegyéiben már voltak a rendnek zárdái.

Majd VII. Pius bocsátott ki egy elismerő apostoli brévét, míg végre 1826-ban, XII. Leó ünnepélyesen jóváhagyta a Szent Szív-szerzet alkotmányát és alapszabályait, amelyekről XVI. Gergely így nyilatkozott: «Ezek az alapszabályok Istentől sugalmazottak. Egyetlen szócskát sem változtatnék rajtuk... *Isten ujját látom bennük.*»



Midőn a szerzetesrend elterjedése folytán alkotmányának módosítása kívánatossá vált, újabb nehézségek torlódtak Magdolna Zsófia műve elé. Jóakarátú, de túlzásra hajló áramlatok más irányba akarták terelni a rend eredeti szellemét. De minden kísérlet hajótörést szenvedett a bölcs alapítónő alázatos szelídségén és állhatatos kitartása végre is teljes győzelemre vezette a Szent Szív-szerzetesrendnek végleg kiépített alkotmányát, amelynek alapszabályait a Szentszék 1851-ben másodszor is végérvényesen megerősítette.

Az alapítónő erényei ebben az időben is kiállották a tűzpróbát. Szenttéavatásának erre vonatkozó irataiból csak úgy sugárzik lelkének hősi ereje, türelme, alázatossága és megbocsátásra mindig kész felebaráti szeretete.

A szenvedést mindjobban szomjazó lelke a szeretet égő áldozataként lobogott az isteni Szív oltárán és minden fenntartás nélkül eszköze volt a Mindenható akaratának.

Tengeren túl.

Minél szilárdabbá vált a szerzet befelé és minél inkább terjedt híre kifelé, annál jobban megalázta magát alapítónője. «Munka és megaláztatás legyen az én osztályrészem, a dicsőség Istené», szokta volt mondogatni.

Az Úr megjutalmazta szolgálóleányának alázatát és apostolkodása számára a messze tengereken túl is tért nyitott.

Ehhez a nagy munkához *Duchesne Filippinát* szánta eszközül, akiről a Sancta Maria alapításánál már megemlékeztünk.

M. Duchesne igazi apostoli lélek volt, ki égett a vágytól, hogy minél több lelket vezethessen isteni Mesteréhez. Könnyörögve kérte misszióba való kiküldetését és meg volt róla győződve, hogy főnöknőjének parancsa elég ahhoz, hogy ennek engedelmes teljesítése nyomán csodák fakadjanak.

M. Barat örömét lelte leánya nagy lelkesedésében, minthogy annak vágyai visszhangra találtak az ő lelkében is. Azonban a bölcsesség azt követelte, hogy ezt a nagy lelki-vállalkozást, mely — az akkori idők kezdetleges közlekedési viszonyai miatt is — sok küzdelemmel és veszedelemmel járt, előbb alaposan előkészítse.

Tizenkét évig fékezte az alapítónő Filippina láng-lelkének égő vágyát. Ezalatt az idő alatt azokban az erényekben erősítette meg, melyek későbbi apostolkodásában a legértékesebb gyümölcsöt termették.

Filippina a legnagyobb szegénységben élt és csak a növendékek asztalának a morzsáiból táplálkozott. A legnehezebb munka is az ő kiváltsága volt. Egész nap tanított és az intézet külső ügyeit intézte. Este betegeket ápolt. Óraszám, sőt egész éjszakákon át térdre borulva imádta a legmélt. Oltáriszentséget. Ha pedig nyugo-

vóra tért, kemény deszkán feküdt és minden elképzelhető módon sanyargatta magát.

De mindez nem csillapította lelki szomjúságát és nem lohasztotta le buzgalmának lángját.

Végre 1818-ban megkapta a várva-várt engedélyt és néhány nővér kíséretében Észak-Amerika felé tengerre szállt. Hosszú és fáradságos utazás után New-Orleansba érkeztek, épen Jézus Szíve ünnepén. Vágyainak kikötőjébe érve, meghatottan borult le a földre és megcsókolta azt a talajt, melyet utóbb arca veritékével szántott fel és melybe könnyek között hintette a mustármagot. Dubourg, Saint Louis püspöke, Saint Charles nevű faluba, később pedig a Mississippi partján lévő mindenképen jelentéktelen Fleurissant nevű missziós telepre küldte a nővéreket, ahol évekig eredménytelennek látszó munka után végre is dús virágzásnak indultak nevelőintézeteik.

Mert a könnyel és keserves küzdelemmel feltört ugarból, melybe M. Duchesne hősi lelkéből hullott a mag, négy hatalmas rendtartomány szökött életbe. Ezek pedig működésüknek áldásos aratásából egész Észak-Amerikát tele hintik a Szentírás mustármagjával.

Hosszú apostolkodásának tövises útján Filippina — Isten után — mindig Magdolna Zsófia jóságos, erős kezére támaszkodott. És bár itt e földön többé sohasem látták egymást, a legszebb barátság elszakíthatatlanul kötötte egymáshoz lelküket.

M. Barat vágyait és terveit M. Duchesne valósította meg. Ő pedig sohasem eresztette ki kezéből azt az anyai, támogató kezet, mely egykoron a Szent Szív kapuját nyitotta meg előtte és lelkét a magára vállalt tengerentúli nagy és nehéz munkára előkészítette.

Az isteni Szív uralmának terjedése.

Az 1816-tól 1865-ig terjedő időszakban Európa és Amerika legkülönbözőbb államaiban a Szent Szív-szerzetnek több mint száz intézete vert gyökeret. Körülbelül 4000 szerzetesnő és még sokkal több növendék tömörült a szentéletű alapítónő zászlaja alá, melynek fehér mezején Jézus szent Szíve tündökölt.

A rendnek ez a rohamos fejlődése mindennél fényesebben igazolja az apostolkodásban rejlő csodálatos erőt és az Úr Jézus szavainak beteljesedését, amelyek szerint dús áldás koronázza mindazok munkáját, akik Ő Benne bíznak, az Ő dicsőségeért és az Ő országának terjesztéseért dolgoznak.

Királyi adomány révén *Párisban*, a Varenne-utcában megvásárolta a rend a Biron-féle telket, ahol az anyaház épült fel. Ebből a nagyon keresett internátusból sok, erőshitű, apostoli lélek vitte ki magával az életbe és hintette el a nagy világban az isteni magot.

Barat anyja 1830-ban, a kolerajárvány idején, árva-házat is alapított *Párisban*, ahol szegény elhagyatott gyermekeket házi cselédeknek képezték ki. Ugyanott népiskolát is állított fel, mely az egész környéknek áldása lett.

Páris közvetlen környezetében *Conflansban* központi noviciátust létesített, hol a világ minden részéből összesereglett fiatal szerzetesnők közvetlenül a forrásból meríthették a szerzet szellemét, hogy kellő kiképzés után a négy világtáj felé szétvigyék az isteni Szív szeretetének tüzeit.

Mint *Párisban*, úgy sok más francia városban és a szomszédos országokban is egyforma szeretettel karolta fel a Szent Szív-szerzet a szegénysorsú és a jó-

létnek örvendő gyermekek nevelését. *Beauvais*-ban zsúfolásig megtelt az ingyenes iskola. Az ipariskolában pedig 400-nál több fiatal lány a legkülönbözőbb iparágakban nyert szakszerű kiképzést.

Szűz Mária városában, *Lyonban*, három virágzó zárdája volt a Szent Szív-szerzetnek. A *Bretagnenak* hitűségéről híres nemessége a *rennesi*, a *quimper*i és a *nantesi* zárdákban neveltette lányait.

Lilleben a kereskedelmi világ karolta fel a Szent Szív-szerzet nevelőintézetét.

Chambéryben a siketnémák oktatását vették át.

Orléansban, a tengerparti *Bordeauxban*, úgymint *Marmoutierban* — szent Márton püspök egykori apátságában — virágzó internátusokat alapítottak M. Barat leányai.

A Szent Szív tiszteletének varázsa később egész társulatokat vonzott magához, úgy, hogy a *marseillesi* «Szent Péterről», az *angoulêmei* «Szent Pálról» és a *charlesvillei* «Gondviselésről» nevezett nővérek testületileg olvadtak be a Szent Szív-szerzetbe.

1828-ban XII. Leó pápa *Rómába* hívta a Szent Szív-szerzetesrendet és reábizta a *Trinità dei Monti* zárdában a római előkelőségek leányainak nevelését.

XVI. Gergely pápa kiegészítette ezt az alapítványt, Rómának legszegényebb városrészében — a *Trastevere*n — a *Santa Rufina* kolostort ajándékozván a szerzetnek, hogy vezetésének áldásaiban a nép gyermekei is részesülhessenek.

Az ép akkor Rómában időző Barat anya így szólt ennek az intézetnek vezetésére kiszemelt leányaihoz: «Nagy és szép munka vár reátok ebben a városrészben, mert nincs nagyobb szegénység, mint a *Trastevere* szegénysége. Itt lakik az úgynevezett csőcselék, melynek gyermekeit annyi megvetéssel sújtják. Isten óvjon minket ettől a téves felfogástól! Hiszen már azért is

tiszteletet érdemelnek a trastevereiek, mert egyenes leszármazói, késői ivadékai a régi rómaiaknak. A közelmúltban is mennyire érdemeseknek bizonyultak ősi leszármazásukra, saját életük veszélyeztetésével mentették meg a Szentatyát... Hát még ha hithűségüket nézzük! Lelki nemesség ez, mely még sok szentnek lehet családfája.»

A Janikuluson a *Villa Lantéban* rendezte be Magdolna Zsófia, a rend római noviciátusát. *Turinban*, Károly Félix király bízott egy nagyszabású nevelőintézetet a Szent Szív-szerzetre. *Pármába* a hercegnő hívta meg őket, *Lorettóban* pedig a *Szent-ház* közelében nyertek hajlékot.

Angolországba Lord Clifford vezette be a rendet. *Irthonban* eleinte csak kenyeret osztogattak az éhezőknek. Később összegyűjtötték a nappal gyári munkában görnyedő ifjúságot, hogy esti iskoláikban hittanra és hasznos ismeretekre tanítsák őket. Lassanként mind szélesebb körök bizalmát nyerték meg és csakhamar olyan nagy lendületet vett Nagy-Britannia területén a Szent Szív tisztelete, hogy magában *Londonban* négy intézete, *angolországi* noviciátusa, *Rochamptonban* pedig internátusa van a rendnek. A kormány jóakarátulag támogatja a szerzetet, melynek tanítónőképzőiből olyan sok értékes tanítóerőt nyernek a városi és a falusi katolikus iskolák.

Angliából *Ausztráliába* is eljutott a szerzet, hol azóta nyolc zárdát alapított. A legutóbbi időben pedig *Japánban* telepedtek le a Szent Szív-szerzetesnők.

A katolikus *Belgium* tárt karokkal fogadta a rendet. A *Brüsszel* melletti *Jetteben* valóságos különálló kolónia keletkezett a Szent Szív-zárda és noviciátusa körül. Leány- és fiúiskolák, internátusok, varró- és a háztartási iskolák legkülönbözőbb fajai létesültek

itt a környék keresztény ifjúságának befogadására és kiképzésére.

Lüttichben bányamunkások gyermekeivel telik meg a Szent Szív iskolája; a város asszonyai, családapái is a szerzet zászlaja alá sorakoznak.

Spanyolországban tizenhat intézménye van a Szent Szív-szerzetnek. Jellemző eset, hogy mikor arra kérték Pastrana herceget, adja el Madrid melletti birtokát a rendnek, kereken megtagadta a kérés teljesítését. «Ajándékba azonban örömet odaadom», tette hozzá igazi spanyol büszkeséggel. És így is cselekedett.

Németországban a szerzet letelepedésének a kulturharcok állták útját. A legújabb időben azonban, a tiltó akadályok megszűntével, egy virágzó és sok reményre feljogosító leányliceumot létesítettek a rajnamenti *Bonnban*.

Ausztriában jóval előbb kezdte el munkáját a Szent Szív-szerzet. Már 1856-ban meglátogatta a szent alapítónő a Bódeni-tó partján gyönyörűen fekvő *Riedenburg* zárdát. Még élete folyamán létesült a *gráci* és a *lembergi* intézet; halála után pedig *Bécsben* telepedtek le a szerzetesrend tagjai és 1892-ben a wienerwaldi *Pressbaumba* helyezték át internátusukat.

Minket, magyarokat különösen közelről érdekel a szerzetesrendnek magyarországi története.

A katolikus ügyeket lelkén viselő komáromi plébános, *Molnár János apát* (meghalt 1919-ben) hívta és vezette be 1883-ban a Szent Szív-szerzetet Magyarországra. A rend tagjai *Mayer Mária* főnöknő vezetése alatt előbb Esztergomba mentek, hol a boldogult Simor János bíboros hercegprimás szívélyes jósággal fogadta őket s örömmel engedélyezte Budapesten való letelepedésüket.

Fővárosunkban legelőször Győry Teréz grófnő palotája nyitotta meg kapuit a szerzetesnők előtt. Az első főnöknő tisztségét M. Walterskirchen Klára

töltötte be (meghalt 1887-ben) és *Schiffer Ferenc* — jelenleg pápai prelátus és esztergomi kanonok — volt első egyházi vezetője és sok éven át atyai tanácsadója az intézetnek.

A sok ingatlan közül, amelyet a szerzetnek megvételre felajánlottak, a Városliget szélén fekvő, árnyas parktól körülvett, *István-úti villát* (akkor 53., most 75. sz.) találták legalkalmasabbnak. Azt, ahol a haza bölcse, *Deák Ferenc* utolsó nyarát élte.

A villa körüli kertek megvásárlása által körülbelül 10 hold kiterjedésű ingatlant sikerült szerezni, mely az intézet fejlődését teljes mértékben biztosította. Néhány év múlva fel is épült ezen a telken a minden modern igényt kielégítő internátus. 1895-ben a hercegprímás felszentelte a román stílű zárdatemplomot, 1897-ben pedig ugyanott megnyílt a tágas népiskola, melyben a terület gyermekei közül sok százan részesülnek katólikus oktatásban.

Máris ezrekre megy azoknak a derék magyar honleányoknak és családanyáknak száma, kik szent Magdolna Zsófia leányaitól kapott nevelésük révén a társadalom legkülönbözőbb rétegeibe vitték és viszik bele az igazi katolikus szellemet és életfelfogást. Az 1883-ban elvetett mag. gazdagon gyümölcsöző, terebélyes fa lett a magyar földben, mely 1920-ban új virágot termett, midőn az internátushoz kapcsolt *nyelv-liceumot* megnyitotta, hogy a fiatal leánykáknak hazai földön is módot nyújtson idegen nyelvek tökéletes elsajátítására.

Új szellemi áramlatok száguldanak végig az életen, melyek a nevelés terén is újításokat követelnek. Így történt, hogy a főváros VIII. kerületében, a *Mikszáth Kálmán-téren*, dr. *Csernoch János* bíboros hercegprímás védnöksége alatt a Jézus szent Szívéről nevezett szerzetesnők *leánygimnáziumot* létesítettek, mely nagy

látogatottságnak örvend és már eddig is szép sikereket ért el. A szent alapítónő tiszteletére *Sophianum* a neve ennek az intézetnek, mely egyúttal négy virágzó Mária-kongregációnak is otthona. A Szent Szív-szerzetnek Magyarországon létesült intézményei is igazolják Szentünknek utolsó levelében írott azon szavait, melyeket éppen a már említett M. Mayer tisztelendő anyához intézett: «Imádkozzék sok ügyünk elintézéseért, kéréseink teljesítéseért; imádkozzék olyan munkatársak megnyeréseért, akik hivatásunk célját átértve, annak szellemét terjesztik; akik a megfeszített Üdvözítőt egész lelkükből szeretik és szenvedéseik árán segíteni akarnak Neki a lelkek megmentésében.»



A már előbb felsorolt intézetek közül, sajnos, sokat feldult egy-egy forradalom vihara. De bármelyik fészekből sodorta el Jézus Szíve jegyeseit a vihar, Mater Barat azonnal új hajlék alá gyűjtötte és új hatáskörbe helyezte kiűzött leányait.

Mikor Durousier anyát, a turini intézet főnöknőjét az 1848-as évek szertelensége nyílt színpadon gúny tárgyává tette, majd a város területéről kiutasította, Magdolna Zsófia kárpótlásul azzal a gyönyörű feladattal bízta meg, hogy alapítsa meg a Szent Szív uralmát *Délamerikában*. Így azután *Chile* és *Kuba* még szent Magdolna Zsófia életében több zárdának lett otthona. A jó példát csakhamar követték *Peru*, *Argentina*, *Mexikó*, *Kolumbia*, ahol főképen a francia kulturharc áldozataiként kiutasított szerzetesnők leltek tág munkakört az apostolkodásra.

A messze távolba küldött leányainak gyakran mondogatta a szentéletű főnöknő: «Ide lent az egész föld, oda fent pedig a mennyország a mi hazánk.»



Mielőtt Magdolna Zsófia egy-egy új zárdának alapításához fogott, sokat gondolkozott, imádkozott és imádkoztatott. Szívesen kért tanácsot a szerzet jóakaróitól. De ha elhatározáshoz jutott, Istenbe vetett megrendíthetetlen bizalommal, minden akadályon győzedelmeskedő kitartással fogott munkához.

Ha az akkori idők nehézkes közlekedési viszonyaira és a szentéletű alapítónő gyakori betegeskedésére gondolunk, szinte hihetetlennek tartjuk az eredményeket, melyeket elért.

Hányszor utazott keresztül-kasul Franciaországon, Olaszországon, nem ám a mostani kényelmes gyorsvonaton, de kétkerekű, döcögős, rázós, ökörtől vont kordén! Belgiumban, Svájcban, Angolországban meglátogatta leányait. Élete alkonyán Németországba és Tirolba is eljutott. Egy-egy hosszabb betegségből alig felépülve, néha mankókra támaszkodva vagy hordszéken folytatta utazásait, mindenfelé új intézeteket alapítva, leányait mindig új lelkesedéssel buzdítva, áldást, békét, vigaszt hagyva maga után.

Szenttéavatásának irataiból olvassuk, hogy Magdolna Zsófia époly sokat dolgozott, küzdött és szenvedett élete nagy műveért, mint szent Terézia annak idején a karmelita-szerzet alapításáért.



Valamennyi zárdával élénk levelezést folytatott. Még a levélhordó is megsokalta a nagy halom levelet, mely reggelenként Mater Barat címére érkezett. «No, ha mindre felelni akar, ugyan elég dolga lesz a főnöknőnek.» Pedig senki sem várt hiába a feleletre.

Határozott vonású, jól olvasható betűkkel, gyorsan írt. Óraszám sercegett kezében a toll. És csak egy-egy percre állt meg, hogy az előtte álló feszületre nézve, tanácsot, segítséget, világosságot kérjen. Magdolna

Zsófia tiszta, átlátszó, szent lelke, meleg kedélye, bölcs mérséklete leveleiben tükröződik legjobban vissza.

Jézus Szíve sugalmazta azokat a lángbetűket, melyek-
kel leányai lelkét mindig új áldozathozatalra gyújtotta.

«Terjesszük minél jobban Jézus Szívének megismeré-
sét és szeretetét. Emésszük föl magunkat az Ő dicsőítésé-
ben és már a földön is mienk a mennyország.»

«Ki ismer fáradságot, ha a lelkek üdvéért dolgozhatnak?
Meg kell feledkeznünk önmagunkról, ha a lelkek javá-
ról van szó.»

«Jézus Szívének jegyese összekötő kapocs Isten és a
lelkek között.»

«Hivatására méltatlan és annak betöltésére képtelen
az a szerzetesnő, kinek szívében lobogva nem ég az
apostolok lángja.»

«Apostoli küldetésünk nagy, mert átöleli a földet ;
nemes, mert lelkeket visz Istenhez és természetfeletti,
mert Istentől ered.»

«Az isteni Szív dicsőítése legyen egyetlen földi törek-
vésünk.»

«Hivatásunk azt kívánja tőlünk, hogy résztvegyünk
a megváltás művében. Nem egy-egy lélek megmentéseért,
de az összes lelkekért kell önmagunkat feláldozva, szere-
tetben dolgoznunk !»

A Szent Szív-szerzet ereje, életképessége és bámulatos
fejlődése szinte kézzelfoghatólag boldog alapítónőjé-
nek páratlan alázatosságából fakadt. Találónan mondta
róla a nancy-i generális vikárius: «Nagyon alázatos
lelkű lehet alapítónőjük, különben nem fejlődhetett
és terjedhetett volna ily rövid idő alatt ilyen bámulatos
arányokban szerzetük.»

Valaki azt kérdezte az agg alapítónőtől, gondolta-e fiatal
korában, hogy valaha ilyen sok intézetet fog kormányozni?

«Nem. Sőt ez még ma sem jut eszembe», felelte sze-
rényen.

A főnöknő.

A zárdákat nemcsak megalapítani, de vezetni és kormányozni is kell tudni. Tulajdonképen ebben rejlik a főnöknők felelősséggel teljes, nehéz feladata.

«Ha azt akarjuk, hogy a vezetésünkre bízottak megérezzék bennünk Krisztus szellemét, mi pedig az evangélium értelmében akarjuk a lelkeket nevelni, akkor úgy kell élni és szenvedni tudnunk, ahogy minket az Üdvözítő erre megtanított, mert a főnöknő viseli vállán a zárda keresztjét.» Ezekben foglalta össze M. Barat a főnöknő feladatkörének alapelveit.

Szent Teréziával egyetértve, úgy vélekedett Magdolna Zsófia, hogy «a jó és kötelességtudó pásztornak magaslaton kell állnia, ahonnan áttekintheti és szükség esetén megvédelmezheti nyáját. Ezt a magaslatot pedig az imádságban érheti el.»

«A jó főnöknő kritériumát óhajtja ismerni? — írja egyik levelében — nos hát az első feltétel az, hogy minden cselekedetében teljesen alárendelje magát a Szentlélek sugalmazásának. Mindentől és mindenkitől el kell szakadnunk és arra kell törekednünk, hogy teljesen felszívjuk magunkba Krisztus szellemét és hogy kívül ne legyen más Urunk és parancsolónk, mint annak a hű szolgának, aki bár a ház legtávolibb zugában végzi is a munkáját, állandóan arra figyel, miként rendelkezik vele, mikor ad új parancsokat úrnője.»

M. Barat nagy gondot fordított lányai lelkivezetőinek megválasztására és számos, tapasztalatban gazdag, bölcs lelkiatyát nyert meg a Szent Szív-szerzet támaszául.

Különösen a Jézustársaság atyáinak köszönhet sokat a szerzet, akik iránt mélységes hálát és tiszteletet érzett a szent alapítónő.

Szerzetének lelke azonban élete fogytáig Magdolna Zsófia maradt. Nemcsak megalapította, nemcsak szabályokkal látta el, hanem a Szent Szív-szerzetesnő eszméjét önmagában meg is valósította.

A szerzetesnői erényeket hatvanöt éven át gyakorolta és oly tökélytel tartotta meg az előírt szabályokat, hogy leányai egyhangúlag «a testet öltött, élő törvénynek» nevezték el.

A szent szegénységet úgy szerette, mint gyermek az édesanyját. Fehérre meszelt, kicsi cellájának összes bútora egy asztalból, szalmazsákból és egy hordozható kis íróasztalból állott. Ruházatban, táplálkozásban nem tűrt megkülönböztetést. Fűtéssel, világítással takarékoskodott. Utazás közben nem ismert kényelmet, a legszerényebb körülmények is túlszárnyalták igényeit.

Zárdáiban nagy gondot fordított a szegénység szellemének ápolására. A főnöknők egyikének ezeket írta: «Őszintén szólva, azt tapasztalom, hogy a szegénység szellemét szem elől téveszti, kedves leányom... Attól félek, megkedvelteti növendékeivel a fényűzést és a pompát, úgy hogy hazatérve, nem elégíti majd ki igényeiket az egyszerű otthon. Szívesebben látnám Istentől megáldott szerzetünk pusztulását, mint azt, hogy eltérjen az evangéliumi szegénységtől. Ezt tartom a legnagyobb csapásnak és a legnagyobb veszedelemnek valamennyi szerzetre nézve.»

Megtörtént egy alkalommal, hogy zárdalátogatás közben leányai értékes szőnyeggel lepték meg, melyet sok fáradsággal és elsőrendű kötelességeik némi elmulasztásával, sokáig hímeztek. A tény nem maradhatott elrejtve a bölcs alapítónő éber tekintete előtt. Nagy hévvel beszélt nekik a zárdai élet szegénységéről, a názáreti ház alázatos munkaköréről, végül maga elé hozatta a szerencsétlen szőnyeget. «Kedves nővéreim, ha következetesek akarunk maradni, vagy ezt a szőnye-

get, vagy alapszabályainkat kell szét tépnünk.» Ezzel ollót fogott és szét nyírbálta az értékes hímzést. «Igy pusztuljon el minden, ami minket szerzetünk szellemétől eltávolíthatna.»

A szent szegénység erényének gyakorlását ezekben foglalta össze :

«Semmit se érezzünk tulajdonunknak ; ne függjünk semmin ... örüljünk a nélkülözésnek.» ... «A szegénységet magunkon kell tapasztalnunk és éreznünk ; hozzá kell szoknunk a nélkülözéshez.» «Előljáróinktól való függésünket mindenkor a szegénység alázatával kell éreznünk.»

Magdolna Zsófia nemcsak vallotta, de egész élete folyamán minden cselekedetében meg is valósította fennkölt elveit.

Egyik olaszországi látogatása alkalmával egy fiatal szerzetesnő bevallotta neki, hogy karmelita apáca szeretett volna lenni, de szegénysége miatt nem vették fel. Pedig szíve még most is inkább a karmeliták szemlélődő rendjébe vonza. M. Barat azonnal érintkezésbe lépett az illető rendfőnöknővel és miután megígérte, hogy a szükséges hozományról ő fog gondoskodni, kérte a fiatal szerzetesnő felvételét, akit boldog örömmel így segített annyira vágyott céljának eléréséhez.

Egyszer egy gondnoknő azt a megjegyzést tette, hogy az általános főnöknő az anyagi kérdéseket túlságosan mellőzi a felvételeknél. Erre M. Barat nála szinte szokatlan heveséssel felpattant helyéről és így kiáltott fel : «Pénz ! pénz ! mindig csak pénz ! ugyan mi köze van annak a mi szerzetünkhöz ?»

Igazi hivatás esetében szívesen vett fel egészen szegény leányokat is. És ha azok ezért hálálkodni akartak, azt felelte, hogy az egymáson segíteni akarás magától érthető dolog. «Hisz magam is hasonló körülmények között léptem a rendbe». És éppen ennek az anyagiaktól

való függetlenségnek és önzetlenségnek tulajdonította az áldást, mely a szerzet útjait egyengette.



A szegénységnél nem kevésbbé becsülte Magdolna Zsófia az engedelmességet és a szent lemondást. Hosszas megfontolás után, jóságos, szerető, szelíd szívvel Isten nevében adta ki rendeleteit. De viszont leányai részéről is feltétlen engedelmességet és áldozatkészséget várt.

Ha valamelyik leányának nehéz, felelősséggel teljes feladatkört szánt, szeretettel bátorította, lelkesítette, az Üdvözítő iránt való áldozatkészségnek fokozására serkentette. Bölcseséggel egyesített jósága minden szívet meghódított és örömmel engedelmeskedett mindenki az alázatos főnöknőnek.

«Bámulatba ejt a nővérek vak engedelmessége. Nagyon jól tudom, hogy más kéz vezeti őket, nem az én kezem. Valósággal labdázhatnak velük köröskörül a földtekén», mondotta egyízben. Majd így szólt: «Sokat gondolkoztam azon, milyen szép, békés halállal hálnak meg nővéreink. Pedig mi is valamennyien csak szegény, nyomoruságos, gyarló teremtményei vagyunk az Úrnak. De viszont olyan fegyelem, engedelmesség és áldozatkészség hatja át szerzetünket, hogy ezáltal sok hibát levezelhetünk Isten irgalma előtt. Egy szavam, egy tollvonásom elegendő — és leányaim készek mindentől elszakadni, anélkül, hogy kérdeznék miért? és útra-készen állnak, anélkül, hogy tudnák, hova kell menniök.»

«Minél tovább élek, annál jobban meggyőződöm arról, hogy az egyenletesen *szelíd*, de a mellett *erős* kéz legközelebb vezet a célhoz», írja egyik levelében. «Mert jóság és szelidség még nem *gyöngeség*. De a mellett erősnek és biztosnak is kell lennie a kéznek, hogy a természet és a kegyelem szárait össze ne kuszálja. Szét kell tudni választani, de nem szabad szétszakítani a szálat, mert

különben egyre csak foltozgatnunk kellene. Ez pedig hátráltatja a munkát. Ha nem fogjuk erősen a lelkeket, könnyen kisiklik kezünkől a vezetés. Ha mások hibáit egyre palástolgatjuk, egyebet sem teszünk, mint hamu alá rejtjük a parazsat, mely végre is új tűzvészszel fenyeget.»

Rendreutasításaiban, feddéseiben igazságos, de erélyes volt. Minél jobban szeretett valakit, annál nyomatékosabban figyelmeztette hibáira. «Ha lelki előmenetelét nem viselném annyira a szívemen, — írja egyik leányának — és ha kevésbbé szeretném, egyszerűen napirendre térnék az ügy felett, mint ahogy azt gyakran meg is teszem. Önnel szemben nem bírom megtenni, mert minden vágyam az, hogy lelke az Úr Jézus képét tükrözze vissza és hogy Neki minél nagyobb gyönyörűsége teljék az Ön hűségében.»

Élte fogytáig a szentek tökéletességével követte Magdolna Zsófia ezeket az elveket. Ebből is láthatjuk, hogy a szentek sohasem erőszakkal, hanem befolyásuk és példaadásuk erejével hódítják meg a szíveket. És rajtuk már itt a földön beteljesedik az Úr Jézus szava: «Boldogak a szelídek, mert ők birják a földet.» (Máté 5, 4.)

Az anyai szív.

A szent alapítónő folytonos tökéletesedésének épúgy, mint egyre fokozódó befolyásának titka főképen anyai szívében leli magyarázatát. Hüen, gyöngéden, nagylelkűen szerette leányait.

«Milyen tiszta, igaz, önzetlen, mély szeretettel szeretett minket a mi jó anyánk! — írja egyik leánya. — Mindnyájan egyformán éreztük szeretetét. És mind-egyikünk elmondhatta bajban, megpróbáltatásban vigaszt találva: «A mennyországban és az Oltáriszentség-

ben az Úr Jézus Szíve dobog értem, — a földön pedig a mi szeretett jó anyánké.»

Egy másik így beszél róla : «Felülmulhatatlan a jóság és a szeretet, amellyel átutazásunk alkalmával M. Barát fogadott. Kitárt karokkal zárt szívére. «Jöjjetek gyermekeim! itthon vagytok, édesanyátoknál!» Majd tüzetesen érdeklődött a zárda után, amelyből jöttünk, még pedig oly apró részletekre kiterjedő figyelemmel, hogy azt hihettük volna, jó anyánk gondjaira csak az az egyetlen intézet van bízva. Ha nehézségekről, szenvedésekről szóltunk, csupa részvét volt figyelése. Jósága balzsamként hatott sebeinkre. Hiszen mindenkin segíteni, minden fájdalmat enyhíteni tudott és minden bánatot megvigasztalt anyai szereteté.»

Bármennyire meg volt terhelve munkával, szívesen állt bárki rendelkezésére. Egy alkalommal egyik ujonc, aki alig ismerte még a jóságos rendfőnöknőt, habozva, félénken állt meg az ajtóküszöbön s nem merte őt munkájában zavarni. «Csak jöjjön, jöjjön bátran, édes gyermekem — ajtómat és szívemet mindig nyitva találja», így biztatta félénk leányát.

Pusztta megjelenésével derűt, örömet, áldást árasztott szerteszét. Ha nehéz terhet vivő nővérrel találkozott a lépcsőn, odasúgta neki : «Az őrangyal felír minden lépcsőfokot».

«Gyermekekem, szeressük a jó Istent! a szeretet mindent megédesít.» «Mindent Jézusért!» Ezekhez hasonló szavakkal bátorította a vele találkozókat. De mit nem mondott egy-egy jóságos tekintete, egy biztató mosolya, avagy egy kereszteske, mellyel megjelölte leányainak homlokát.

Szeretet és alázat testvéreként egyesültek szívében. Mikor a közös munkateremből nyugovóra tértek, Magdolna Zsófia az ajtóban állva, lámpával világított a nővéreknek. Hiába kérték, engedje át nekik a lámpást, ne fárassza érettük magát. «Nem, nem, — felelte állhata-

tosan. Szent Terézia önéletrajzában olvastam, hogy Ő sohasem tért nyugovóra, mielőtt másoknak valamelyes kis szolgálatot nem tett. Nos és nekem a mai nap folyamán csak most nyílt erre alkalmam.»



Anyai gyöngédséggel őrködött leányai egészsége felett. Meghagyta, hogy minden szükségessel el legyenek látva. «Kinek-kinek szabadjában áll az önkéntes lemondás erről vagy arról, de az előljárásnak kötelessége gondoskodni, hogy senki semmiben se szenvedjen hiányt.»

Ha valamelyik leánya megbetegedett, M. Barat az illető egészségének helyreállításáért minden áldozatra kész volt.

Egyszer egy fiatal szerzetesnő súlyos szembajt kapott. Az általános főnöknő Párisba hívta a beteget, hogy egy hírneves szemorvosnak megmutassa. Nyolcvannégy évéről megfélemedkezve, az agg rendfőnöknő maga kísérte el a beteget a vizsgálatra és előrehajolva feszült figyelemmel nézte az orvos arcát, hogy mintegy leolvassa róla az ítéletet. A megnyugtató vélemény után, boldogan ölelte szívére fiatal nővérét és szinte újjáéledt. «Hála a jó Istennek, mondta, nem fog megvakulni, gyermekem.»

Ezer példát sorolhatnánk fel, milyen önfeláldozó szeretettel, segítő kézzel ápolta Magdolna Zsófia beteg leányait. Szolgálatkészségének semmi sem volt fárasztó, semmi sem volt nehéz. Mikor egyik apáca időleges bénulás folytán nem használhatta végtagjait, maga etette, itatta a tehetetlen beteget, mint a leggyöngédebb édesanya kis gyermekét.

Ugyanilyen szeretettel vett részt leányainak lelki szenvedésében, bánatában. Mindent tudni akart, ami őket szomorította. «Ha nem is tudlak megvigasztalni, de legalább imádkozhatom és imádkoztathatok értetek,

hogy gyöngye erőmhöz képest könnyítsek a rátok nehezedő bánat súlyán.»

A nővérek családjainak sorsa, öröme és bánata sem érdekelte kevésbbé szent Magdolna Zsófiát. Azt tartotta, hogy a szülők, kik gyermekeiket Isten szolgálatára szentelték, már itt a földön is százszoros jutalmat érdemelnek.

Számos levele tanuskodik arról, mennyi tapintattal és gyöngédséggel fáradozott azon, hogy elszegényedett családoknak milyen úton-módon téríthetné meg gyermekük kelengyjének költségét. Örökösödési kérdésekben ugyanilyen nagylelkűséget tanusított. «Kedves nővér, ön szabadon intézkedhetik vagyonáról, csak arra legyen gondja, hogy a családi egyetértésen és szerzetünk hírnevén csorba ne essék... Sokkal többre becsüljük családjá boldogságát, mint azt az összeget, mely tulajdonképen minket illetve meg», írja egy ilyen esetben.

Ha arról értesült, hogy valamelyik leánya atyját vagy anyját vesztette el, a leggyöngédebb szeretettel vigasztalta, hogy van még egy másik anyja itt a földön, odafönt pedig édes Atyja, aki gondot visel rá. Az elhunyt szülők lelkét az egész szerzet imájába ajánlotta. «Rendtagjaink szüleinek nem szabad 24 óránál tovább szenvedniök a tisztítótűzben, mely idő letelte után gyermekük buzgó áldozása megnyithatja nekik a mennyországot.»

A tökéletesség útját keresőknek tövistépte lelkei és megpróbáltatásai iránt mindig a legmélyebb részvétet tanusította. Egyik nővért így vigasztalja levelében: «Ajánlja fel szenvedéseit a jó Istennek és merítsen bánatából minél több lelki hasznót, szeretett gyermekem! A méhecske sem csupán édességből gyűjti mézét. Egy-egy keserű cseppet is talál a virágkelyhekben. És éppen az édesnek és keserűnek keveréke adja meg a méz pompás zamatját. Tegyen ön is hasonlóképen, édes gyermekem.

Örömből és bánatból gyűjtse össze lelkének mézét, hogy az Krisztus szíven keresztül szűrve, tökéletes és Istennek tetsző legyen.»

M. Barat szerzetesi nagy családjának minden egyes tagját őszintén szerette. De ha mégis kivételt tett, inkább a segítő nővérekhez vonzotta szíve. Őbennük találta meg leginkább az Üdvözítő földi életének alázatát. Ahol csak tehetette, részt kért a nővérek munkájából. Egyízben így szólt: «Itt a földön mi, a karnővérek vagyunk az elsők. De félek, az Égben más lesz a sorrend! Segítő nővéreink közül — akik az alázat leple alá rejtik nehéz, napi munkájukat, — nem eggyel találkozunk majd az örök hazában, aki felettünk fog állni.» Mikor Franciska nővér, a zárda szakácsnője, ezt meghallotta, nagy örömmel kiáltott fel: «Lehetséges volna, Főtisztelendő Anyám, hogy a főzésemmel ilyen érdemeket szerezhessenek?» «Hogyne, Franciska leányom. Csak Öntől függ, hogy az Égben fölém kerüljön, aki oly keveset tudok tenni, pedig a jó példaadásban nekem kellene előljárnom.»

Ilyen sok és nagy szeretet csak visszhangot ébreszthetett mindenkiben. És szerették is leányai valamennyien, odaadó, gyermeki szeretettel. És ma is épúgy szeretik. Bár az évek hosszú láncba sorakoztak halála óta, a Szent Szív-szerzet szellemében és hagyományaiban ma is ép olyan kegyelettel és gyermeki tisztelettel veszik körül a szent alapítónőt, mint földi zarándoklása idején.

A bölcs nevelőnő.

Magdolna Zsófia a vezetése alatt álló intézetek központjába Jézus Szívét helyezte. Vágya és célja az volt, hogy minden onnét induljon ki és oda térjen vissza s hogy a Szent Szív szelleme hassa át a tanítónők lelkét ;

az legyen a nevelés iránytűje és mindenkor Benne lássák a példát, amelyet követniök kell.

Nézete szerint csak ily irányú működéssel lehetnek méltókká az isteni Szív országának terjesztésére.

Sokoldalú és az átlagosat magasan túlszárnyaló képzettsége mindenekfölött hivatottá tette őt arra, hogy leányait a művészetek művészetében : a nevelés magasabb tudományában kiképezze és vezesse.

Az első húsz év tapasztalataival gazdagodva elérkezettnek vélték az időt, hogy a szerzet nevelőintézeteire vonatkozó végérvényes szabályzatokat megalkossák.

Ezekben a szabályokban jutott kifejezésre a *«Sophia»* név szimbolikus jelentősége, mely a szent alapítónőnek nemcsak nevét, de egyéniségét is belekapcsolta a nagy műbe. Mert valóban csodálatos bölcsesség jellemzi ezeket a szabályokat, melyek változó idők és változó viszonyok között változatlanul — a legkülönbözőbb nemzetek jelleméhez simulnak s az igazi, az élő katolicizmus jegyében termették meg a legszebb eredményeket.

A szabályok kidolgozása előtt M. Barat lelkipáterrel, a Szentlélek segítségével ; majd tapasztalt, bölcs egyházi férfiaktól kért tanácsot.



Nevelési módszere a természetfeletti szempontok magaslatán állva, a gyakorlati megoldásban megbízható egyszerűséget keres.

«Arra kell törekednünk, hogy a ránk bízott gyermekekből valóban keresztény, igazán vallásos asszonyokat és anyákat neveljünk. A feleség ne csak szíve szerinti, de szellemi társa, tanácsadója és munkatársa is legyen férjének. Ő legyen első tanítója és nevelője gyermekeinek ; ellenőrizze további kiképzésüket, tanulmányaikat és őrökdjék mindhalálig azok erkölce fölött. Hogy mindent megtehesse, mély vallásosságra, kipróbált erényekre,

alapos tudásra, gyakorlati, házias szellemre van szüksége. Az oktatásnak tehát sokoldalúnak kell lennie és a legkülönbözőbb tudományok tanítása mellett sem szabad elhanyagolni a kézimunkát, a rendszereteket és a háztartási ismereteket.»

«Hogy a szerzetesnő kellőképpen tudjon nevelni, Krisztusban kell élnie. Mert csak akkor állhat hivatása teljes magaslatán, ha önmaga is, életszentségre törekedve, lelke természetfeletti kincseit oszthatja szét a vezetésére bízott gyermekek között.»

A gyermekek iránti szeretetben M. Barat mutatta a legszebb példát. «Mint virág a napsugarat, úgy áhítja a gyermekszív a szeretetet». Éppen ezért ő maga a legnagyobb gyöngédséggel tárta ki karjait a gyermekek felé és nem győzte eléggé hangsúlyozni, hogy egyrészt anyai szeretet, másrészt gyermeki bizalom a kapocs a szerzetesnő és a gyermek lelke között. «Csak így remélhetjük, hogy magvetésünk meghozza a kívánt aratást.»



Az általános főnöknő anyai gondossága a nevelés minden ágára kiterjedt. Buzgó papokat nyert meg a hitoktatásra és azt óhajtotta, hogy a nagyobb növendékek az apologiai kérdésekben is kellőképpen tájékozva legyenek.

Istenfélelemben s a bűn gyűlöletében kell a leánykákat nevelni. Hogy ezt elérhesse, Jézus szent Szívének szeretetét, a Szűzanya tiszteletét ültette a növendékek lelkébe. Áldozatkészségre, apró lemondásokra szoktatta őket, hogy az élet küzdelmeivel szemben ezáltal is fel legyenek vértézve.

Élénk érdeklődéssel ellenőrizte a gyermekek tanulmányait és bölcs előrelátással gondoskodott szeretett gyermekeinek élelmezéséről, ruházatáról, nagy figyelembe részesítette testi épségüket is. «A gyermekek élel-

mezésénél nem szabad takarékoskodnunk, — írja egyik főnöknőnek. — Az ifjúságnak jó táplálékra van szüksége és a szülőknek is joguk van ezt tőlünk elvárni.»

A beteg növendékeket naponta meglátogatta, sőt gyakran maga is ápolta őket. Egyszer egy tízéves amerikai leánykát beteggé tett a honvágy. M. Barat gyermekké lett a gyermekkel. Bábujával játszott, ennek ruhácskát varrt, harisnyát kötött, csakhogy felvidítsa, elszórakoztassa a bánatos gyermeket. És a kicsike ezt soha sem felejtette el. Mint családanya, csaknem egész protestáns rokonságát a katolikus hitre térítette át.

Ilyen példát százával lehetne idézni szent Magdolna Zsófia életéből. És a gyermekek rajongó szeretettel hálálták meg jóságát ... Egyszer éppen ebédnél ültek a növendékek, midőn kocsi gördült be az udvarra. M. Barat tért haza hosszú távollét után. Amint a gyermekek megpillantották, kirohantak, körülfogták és hangos örömujjongással üdvözölték az érkezőt. A kocsis álmélkodva kérdi: «Talán bizony hercegnőt hoztam a házba?» «Ó nem, — feleli egy kislány — sokkal többet annál, a mi drága jó anyánkat.»

Egyik növendéke így beszélt róla: «M. Barat minde-nünk volt nekünk! Az osztályokban, a szünórák idején közöttünk volt és hányszor mesélt nekünk! Gyakran szobájába hivatott, szüleink, testvéreink után kérdezősködött, mintha azok is valamennyien családtagjai lettek volna.»

A kézimunka megkedveltetésének céljából azzal serkentette szorgalmukat, hogy jutalomként majd szegény templomok, majd szegény gyermekek felruházásán dolgozhattak a növendékek.

*

Nem győzte eléggé figyelmeztetni őket, hogy a szolgaszemélyzettel igazi keresztény szellemben bánjanak.

A háziasszony a havibér kifizetésével még távolról sem teljesíti velük szemben kötelességét. Gondját kell viselnie a házi alkalmazottak testi-lelki jólétének is. Isten parancsa szerint az előkelőbbeknek mindig jóakaratú előzékenységet kell tanúsítaniok az alárendeltekkel szemben. Ha észrevette, hogy növendékei e téren is megszívlelik tanácsait, boldogan mondogatta: «Látom, hogy igazán gyermekeim vagytok!» «Ennél nagyobb dicséretet nem ismertünk, ezzel mindent el lehetett nálunk érni», mondja egyik tanítványa.

Osztálygőggel, fennhéjázó viselkedéssel szemben kérlelhetetlen szigort tanusított a szent főnöknő. «Ha csak előkelő tanítónőktől kívántok tanulni — mondta egyízben a párisi növendékeknek — akkor nincs köztetek semmi keresni valóm. Nem származom nemesi családból.» Mintha villám sujtotta volna őket, úgy borultak térdre e szavak hallatára a kis bűnösök, bocsánatért esdve.

Az isteni Üdvözítő példája szerint, Magdolna Zsófia is a legkisebb gyermekeket szerette a legjobban.

Számukra tartogatta a legjobb, a legtapasztaltabb tanítónőket, mert jól tudta, hogy az elemi oktatás adja meg minden későbbi tudás alapját.

Különös szeretettel foglalkozott azokkal a szilaj vérmérsékletű, túlélénk, pajkos gyermekekkel, akiket senki sem tudott kellőképpen megfékezni és az intézeti fegyelemhez szoktatni. Saját felügyelete alatt engedte ezeknek a gyermekeknek, hogy a kertben kedvük szerint kitombolhassák magukat. Sétálni vitte őket és hol szelíden, hol erélyesen addig beszélt a szívükre és olyan sok jósággal foglalkozott velük, míg a kis szilaj csikókból szelíd báránycák lettek. Ezekből a nagytehetségű kis vadócokból M. Barat sok esetben kiváló nőket nevelt, kik később nemcsak családjuknak, de hősies önfeláldozásukkal sokszor egész környékeknek áldástosztó angyalai lettek.

M. Barat csupán az erkölcsileg züllött gyermekekkel szemben nem ismert kíméletet. És még mielőtt a bűn megmételyezhetette volna kis nyáját, a veszélyt jelentő növendéket azonnal eltávolította Jézus Szíve hajlékából.



Itt érdekes lesz felemlíteni, hogy az erények mintaképét, Szűz Máriát milyen alakban állította be a Szent Szív-Intézet növendékei közé Isten keze. A római Trinità dei Monti kolostor egyik keresztfolyosójának falán látható egy kezdetleges művészettel festett kép, mely Szűz Máriát — mint növendékleánykát — a templom csarnokában ábrázolja. A kép egy jelölt nővér alkotása. Művészi értéke nincs. De mint már oly sok más esetben, úgy itt is, ép a szerénységet, az igénytelenséget választotta ki a szent Szűz hatalmának és jóságának kinyilatkoztatására, mikor kegyhellyé avatta a Trinità dei Monti kolostor keresztfolyosóját; hova tovább mind többen és többen zárandokoltak a csodatevő képhez, mely előtt IX. Piusz pápa is imádkozott és elnevezte «Csodálatos Anyának, Mater admirabilisnak.»

Ettől az időtől kezdve, követendő példa gyanánt, a Szent Szűz, mint növendékleányka, kiválóan nagy tiszteletben részesül a Szent Szív összes intézeteiben.

A Szűz Anya zászlaja alatt.

Szent Magdolna Zsófia gyermeki szeretettel függött a Szűzanyán. Mária kultuszának központjába a *Szeplőtelen Fogantatás* szent titkát és a *Fájdalmas Anyát* helyezte. Ebből a kettős forrásból fakadtak életének áldásos művei.

A Mária kultusz már évszázadok óta gyökeret vert az egyház kebelében. És a Mária kongregációk különösen az ifjúság lelki életére gyakoroltak áldásos befolyást.

Magdolna Zsófia is sietett növendékeit a Szeplőtelen Szűz zászlaja alá gyűjteni. P. Varin alapszabályokkal látta el a kis kongregációt, melyet 1825-ben XII. Leó pápa külön búcsukkal és kiváltságokkal ruházott fel.

Ez azonban nem elégítette ki szentünk lánglelkét, melynek lobogó szeretete messze a zárdák falain túl is magához ölelte a szíveket. Tudta, érezte, hogy ép a XIX. században, a forradalmi idők mételyező korszakában nagy szükség volt arra, hogy a hitetlenség terjedése ellen erős, hithű asszonylelkek védelmezzék meg a családi szentélyt.

«Milyen kevés manapság az erős asszonylélek!» — írja egyik zárdafőnöknőnek 1831-ben. — «Pedig nem hiába mondja a Szentlélek, hogy gyöngynél, drágakőnél értékesebb az «erős» asszony.»

«Ezt különösen meg kell szívlelnünk! Semmi fáradtságtól nem szabad visszariadnunk, hogy legalább egynehány ilyen erős asszonyt neveljünk. Ha azt akarjuk, hogy el ne pusztuljon a hitélet, ne csupán a férfiakban bizakodjunk. A családi tűzhelynél búvik meg a hitnek pislogó lángja, mely felett az asszony őrökdi. . . Lám, mennyire különböznek Isten gondolatai a mai felfogástól!»



A lyoni intézet igazgatónője az iskolát végzett növendékekből egy kis Mária-társaságot alapított, melyhez később a város előkelő hölgyei is csatlakoztak. Bármily szerény volt is a kezdet, az alapítónő a mű fontosságát és életrevalóságát felismerve, azonnal hozzáfogott annak további kiépítéséhez.

P. Druilhet S. J. alapszabálytervezetét a lyoni érsek 1832-ben jóváhagyta és saját helytartóját nevezte ki annak a társulatnak a prézesévé, mely tulajdonképen a *Szent Szív szerzet első hölgykongregációja* lett. 1851-ben IX. Pius pápa kiterjesztette a XII. Leó pápától ado-

mányozott búcsúkat és kiváltságokat az összes Mária kongregációkra, melyek a Szeplőtelen Fogantatás védnöksége alatt — egyházmegyei jóváhagyás mellett — a Szent Szív zárdákban alakulnak.

Ezen kongregációk célja a boldogságos Szűz kiváló tisztelete, erényeinek követése és a Mária-kultusz terjesztése. Szűz Mária gyermekei, mint olyanok, sokkal közelebb juthatnak az isteni Megváltó Szívéhez és ennek imádásakor az ájtatosságban megerősödve, egyúttal a Szent Szív szolgálatának szentelik magukat.

Hasonló alakulatok csakhamar keletkeztek munkásnők számára is. Ezeket a Fájdalmas Anya oltalma alá helyezte és «Mária Vigasztalóinak» nevezte el Magdolna Zsófia.

Milyen mély és nagy gondolat rejlik abban, hogy ép azokat, akikre ránehezedik az élet súlyos keresztje, «vigasztalóknak» nevezi el a szent alapítónő. Ezt azért teszi, hogy a vigaszadás kötelezettsége által elvonja őket saját gondjuk-bajuk tudatától, mialatt saját szenvedésüket a legnagyobb és a legszentebb Fájdalomhoz mérik.

És milyen sok jót cselekedtek azóta ezek az egyszerű lelkek, akik különösen a nagy városokban sokszor igazán megható módon apostolkodnak.



A kongregációk tulajdonképeni célja, a szent rendfőnöknő szellemében, az apostolkodás. Ahova a Szent Szív szerzetesnő el nem juthat, a családba, a társadalomba, a nyüzsgő-mozgó élet forgatagába, oda a kongreganisták vigyék el Jézus Krisztus egyházának szellemét. Ők keljenek ott a hit és az erkölcs védelmére, ők nyerjenek ott példaadásuk és saját buzgalmuk árán Jézusnak lelkeket, ami által Isten országának terjesztésén dolgoznak. «Mily magasztos hivatásuk van az apostolkodásban!» — így ír Magdolna Zsófia a lyoni kongregá-

ciónak. — «Ebben a romlott világban arra kell törekedniök, hogy apostoli lélekkel az igaz útra tereljék vissza a tévelygőket és a megfélemlített csüggedő lelkekbe új erőt és bátorságot öntsenek. Ezáltal a pokoltól ragadják el a prédát. Hihetetlenül sok jót tehetnek egyesült erővel, vállvetett munkával. Mária oltalma alatt biztonságban evez hajócskájuk, mert a Tenger Csillaga besugározza az éj sötétségét, megóv zátonytól és szirtektől és biztos révbe vezet. Mária gyermekeivel szemben tehetlenné válik a pokol!»

A haladó kornak szociális szükségleteit átérezve, ismételten figyelmébe ajánlotta a kongreganistáknak a felebaráti szeretet cselekedetét és ezek között elsősorban az alamizsnaosztást.

«Az isteni bölcsesség titkát a koldus hordja magában. Midőn a koldus támaszául a gazdagot rendelte az Úr, egyúttal módot adott neki arra, hogy földi javaival ő is megvásárolhassa a mennyországot. A koldust pedig a hatalmasok bírójául rendelte; az ő kezébe van letéve a föld nagyjainak sorsa, átkot vagy áldást ő hint reájuk. A koldus szavára felnyitja vagy elzárja kegyelmének kincsesházát az Úr, aki a föld kulcsát a gazdagok kezébe helyezte, a mennyország kulcsát azonban a koldusra bízta.»

«Az asszony szív a gyöngédséget nem azzal bizonyítja, ha a nyomornak, a szenvedésnek látása elől elmenekül. Ellenkezőleg. Ha igazán jó a szíve, segít a szenvedőn. Vigasztalja, ápolja, megosztja vele saját javait, feláldozza érte szórakozásait.

Máriának igazán buzgó gyermekétől mindenkor távol van az a beteges szentimentalizmus, mely egy-egy érzelgős regény lapjait könnyekkel áztatja, avagy egy-egy elképzelt tragédia megható jeleneteit végig zokogja, az emberi nyomorral szemben azonban hideg és közönyös marad.»

«Nem volna méltó Mária gyermekének nevére a kongreganista, ha fényűzésre, saját hiúságának kielégítésére tele marokkal szórná a pénzt és meg nem ismerné azt a lelket felemelő örömet, melyet az éhezők táplálása, a ruhátlanok ruházása, a szomorúak vigasztalása nyújt. Akár városban, akár falun ezer alkalma nyílik az igazi kongreganista léleknek, hogy a felebaráti szeretet angyala legyen s róla is elmondhassák, amit szent Lőrinc diákonusról olvasunk: «A vigasz jótékony harmata hullott ajkáról, kezéről, de főképen szívéből egész környezetére».

A kongregációs szellem terjesztésére és tökéletesbítésére meghonosította Magdolna Zsófia világi hölgyek számára a közös lelkigyakorlatok tartását a Szent Szív zárókban. 1832-ben ezt írja: «Ha már mindenfelé mindent elkövetnek a lelkek megrontására, nem kötelességünk-e, hogy mi a lelkek megmentéséért dolgozzunk?»

Ezek a lelkigyakorlatok nemsokára bámulatosan elterjedtek és alig van műve a szentéletű alapítónőnek, amelyből a társadalom minden rétegében olyan sok áldás fakadt volna, mint az exerciciumból.

A szegények támasza.

«Minél jobban szeretjük Istent, annál közelebb állanak hozzánk felebarátaink» — írja szent Terézia. Épúgy szentünk is, főleg kétirányú érzést óhajtott leányai lelkében nagyra növelni: az Úr Jézus és a szegények iránti szeretetet.

Külön figyelmeztette a zárda kapusnőit, hogy nagy szeretettel fogadják a koldusokat... «Ó, ha tudnátok, milyen kedvesek ők az Úrnak! A gazdagot mindenütt szívesen fogadják. De a szegény, aki éhesen, fázva, leron-gyoltan kopogtat be a kapukon, csak fagyos tekintetre,

hideg közönyre talál. Ó, hogy fájhat ez neki; s ki tudja, milyen sokáig küzdött a nyomorral és saját emberi büszkeségével, amíg odáig alázkodott, hogy ajtónk előtt alamizsnáért kolduljon?»

A szent rendfőnöknő természetesnek találta, hogy saját ruháját is odaadja a nélkülözőknek. Boldoggáavatási irataiban gyakran olvassuk, hogy ruháját, karköpenyét a szegényeknek adta. Fehérneműit a koldusok között szétosztotta. És hányszor, de hányszor adta oda az éhezőknek saját ebédjét.

Ha előkelő látogatót jelentettek be nála, — fontos teendőire hivatkozva — akárhányszor megvárakoztatta. De ha szegényei jöttek, semmisem tarthatta vissza, hogy azonnal ne siessen fogadásukra.

A kapusnőt így szokta kérdezgetni: «Vannak-e hírei a mi jó barátainkról? Tudott-e rajtuk segíteni? Hogy van ez? Hogy van amaz? Kaptak-e valamit? Meg voltak-e elégedve?» Az igenlő válasz boldoggá tette. «A szegények áldást hoznak házunkra! Nyugodt a szívem, mert mi mindig szeretettel fogadjuk a koldusokat.»

Midőn egy előrelátó gondnoknő figyelmeztette, hogy nagyfokú jótékonysága talán már túllépi az anyagi megengedhetőség határait, így felelt: «És ha már semmi egyebünk nem lesz, akkor majd drága templomi edényeinket adjuk el, de még sem fogjuk szegényeinket alamizsna nélkül elküldeni.»

Egy szerzetesnő feljegyzéseiből látjuk, mily mérhetetlen sok jót tett 1848-ban M. Barat a párisi éhínség idején. Jóakarói, barátai és növendékei tudták, hogy a szent alapítónőnek egyik legnagyobb öröme a jótékonyság és gondoskodtak róla, hogy áldott keze sohase legyen üres.

Névnapi ajándékuł élelmiszereket, ruházati cikkeket küldtek neki szegényei számára. És aki látta, mily boldogan osztogatta szét az adományokat, azt hihette,

hogy a leggyöngédebb édesanyát szemléli szerető gyermekei körében.



Amennyire elítélt minden részrehajlást, époly szívesen látta M. Barat, ha leányai különösen vonzódnak a szegény gyermekek iskolájához, mert a szegény gyermekek elhanyagoltsága és tudatlansága, véleménye szerint, jogcímet adott a megkülönböztetésre.

Elrendelte, hogy valamennyi Szent Szív zárdában ingyenes népiskolákat létesítsenek, továbbá varró- és szabászati tanfolyamokat tartsanak, patronázsokat alapítsanak és hogy jámbor egyesületeket szervezzenek az iskolát végzett szegénysorsú fiatal leányok részére.

Minden reászoruló bizalommal fordult tanácsért a jóságos rendfőnöknőhöz és neki panaszolta el búját-baját. És az ő szerető anyai szíve mindenkinek nyújtott vigaszt, mindenki bánatát megértette és mindenki szenvedésére talált orvosságot.

Egy évvel szentünk halála előtt, 1864 nyarán történt, hogy egy előkelő, fiatal párisi asszony, aki 10 éven át a Szent Szív zárda növendéke volt, rövid idővel férjhez menetele után, egész vagyonát elvesztette. A férj a vasútnál kapott alkalmazást, de csakhamar megbetegedett és a régi, fényűző élet után nyomor és gond költözött be a fiatal pár otthonába, ahonnan ékszerek, drágaságok, bútorok, sőt a ruhaneműek is lassan-lassan zálogházba vándoroltak.

Igy találta őket a házbérfizetés ideje. A férj, már a gyógyulás útján haladt, de a gyöngeség és a nyomasztó gondok oly izgatottá tették, hogy hitét veszítve, Isten ellen fordult. Felesége felsóhajtott: «Ó, ha a jó M. Barat tudna nyomorunkról, biztosan segítene rajtunk!» Erre elhallgatott a férj, majd keserű gúnnyal folytatta: «Hagyd el! A te Barat anyád előkelő hölgy, aki szomorú

helyzetünkben meg sem ismerne. Legfeljebb újabb megáláztatást hozna fejünkre, ha hozzá fordulnál».

Az asszonyka, aki jól ismerte szerető anyját, nem felelt. De elhatározta, hogy titokban ír neki és feltárja előtte szívét.

Magdolna Zsófia néhány héttel névnapja előtt kapta kézhez a megrendítő tartalmú levelet. Azonnal össze-szedte — sok más egyébbel együtt — a lakbért és ő, a 84 éves alapítónő, mindent maga keresett ki a szekrényekből és sajátkezüleg csomagolta be a sok holmit, egyre mondogatva: «Szegény kis Klotild, szegény kis Klotild! Istenem, mekkora nyomor!» Majd a segédkező nővérekhez fordult: «Hozzák csak ide az ajándékruhákat, hadd válogassak közülök... még egyet, még egyet. Hisz ez a legkevesebb, amit adhatunk! No, még néhány pár harisnyát, ingeket, kalapot!... Micsoda nyomor, micsoda nyomor! Elgondolni is borzasztó, hogy ide jutott a mi gyermekünk!» Azután egy megbízható egyénnel a jelzett címre elküldte a csomagot.

Amikor Klotild jó anyjának küldeményét felbontotta, nem birt uralkodni érzelmein és sírva fakadt. Tehát nem csalódott abban a hűséges, anyai szívben. Férje pedig mélyen megrendülve, térdre borult felesége mellett és — ki tudja, mennyi idő után — újra imádkozott.

Igy vezette vissza M. Barat határtalan jósága Klotild férjének lelkét Istenhez. Jó angyaluk jó könyvekről sem feledkezett meg és anyai szeretetével így élesztette fel újra egy szegény, beteg lélekben a hit kialvó lángját.

E közben elérkezett Magdolna napja. Névünnepeinek örömeire akkora pénzösszeget küldött M. Barat Klotildnak, hogy kiválthatták összes elzálogosított tárgyaikat. A szép nap reggelén a házastársak együtt járultak a szentségekhez. Estefelé pedig az inség napjai óta először kopogtatott be Klotild a Szent Szív zárda kapuján.

Élőszóval akarta megköszönni M. Barat jóságát. De ajka szavakat nem talált és csak hála könnyekkel és csókokkal borította el jóltevőjének áldott kezét. Az agg főnöknő utolsó nevenapjának boldogsága ekkor vált teljessé.

Mennyei lángolás.

A szent szertartások kongregációjának 1905-ben megjelent dekrétuma ünnepélyesen kijelenti, hogy szent Magdolna Zsófia mind az isteni, mind a sarkalatos erények lángbuzgalmú követője volt. Mintha azok lángok, amelyek a kis Zsófia születésének éjjelét bevilágították, előhírnökei lettek volna a lelkét egész életén át beragyogó mennyei tűznek.

Lelkét a *hit* világossága árasztotta el fénnnyel. Gondolatainak és cselekedeteinek az örök igazság adott formát és lényegét. Hitének fénykévéje rávilágított a földi mulandóságra és semmi időleges hatás nem tántorította el az örök céltől, mely felé biztosan haladt.

Lelkét Isten töltötte be, teljesen és fenntartás nélkül. Ő volt egyetlen gondolata. Ő volt útjának társa. Ő volt vágyainak egyedüli célja.

Ezért őrizte meg lelki tisztaságát minden legkisebb homálytól. Évek hosszú során át naponta, sokszor könnyezve, járult a gyónás szentségéhez és mindennap magához vette az angyalok kenyerét.

Innét fakadt mélységes megvetése a bűn iránt, innét a törekvés, hogy még a legcsekélyebb vétket is kerülje. «A teológusok véleménye szerint egyetlen bocsánatos bűn nagyobb rossz az egész világ összeomlásánál», írta egyik leányának. «Szívesen megengedem tehát, hogy járadékáról lemondjon és ezzel egy sereg hibának elejét vegye.»

A szenvedésben nagyrabecsülte az engesztelő erőt

és általános nagy csapások idején az isteni igazságosság előtt hajtott térdet.

A Szentatya iránt a legmélyebb tisztelettel viseltetett. Az egyház szenvedései mélyebb sebet ejtettek szíven, mint saját fájdalmai. Az egyház örömeivel pedig együtt ujjongott lelke. A püspökök előtt alázattal hódolt. Minden papban Isten felkent szolgáját tisztelte. A szentbeszédnek feletti kritikát nem tűrte és boldog volt, ha a zárdáiban működő lelkipásztorok munkáját támogathatta.

Hitéletének csúcspontjába a legfölségesebb Oltáriszentséget helyezte és a templomok díszét igyekezett a Legszentebbnek befogadására méltóvá tenni.

Imájának természetfeletti ereje rendíthetetlen hitéből táplálkozott. Boldoggáavatásának perirataiban számtalanszor találkozunk közbenjárására történt megtérések, gyógyulások, élelmiszer, tüzelőfa stb. megszaporodásának csodáival.



Lángoló hite mellett a *remény* szent tüze állandóan hevítette Magdolna Zsófia lelkét, aki önmagának semmit sem tulajdonított. Megingathatatlan bizalommal mindent Istentől várt. Mindent Isten bölcseségére, jóságára, hatalmára épített.

Szerzetének alapítása is ennek az Istenbe vetett bizalomnak hősiesség megnyilatkozása volt.

Voltak időszakok a szent alapítónő életében, mikor látszólag minden ellene esküdött, mikor támasz nélkül, egyedül állt és ép azok fordultak ellene, akik segítségére lettek volna hivatta. Voltak idők, amikor betegség és gond gyötörte, megrágalmaztatásban, üldözésben volt része. És bár néha benső csüggedéssel is meg kellett küzdenie, diadalmasan került ki minden megpróbáltatásból, mert alázatos lelke vakon bízott Isten mindenható jóságában.

«Igaz, hogy gyöngék vagyunk. De ki mérte meg

Isten hatalmát? Az emberi támasz törékeny, mint a nád; de ha Isten jóságára támaszkodunk, a legsúlyosabb terhek viseléséhez is lesz elegendő erőnk.»

«Hogy szerzetünk gyarló kezeimre bízva, össze nem omlik, azt csak Isten irgalmának köszönhetjük, — írja tovább. Nem én, az Úr Jézus vezeti szerzetünket. Én az Ő akaratának csak gyöngéje vagyok. Ebben a meggyőződésben rejlik boldogságom és minden erőm.

«Ha Jézus Szívét bírjuk, a legnagyobb kincs a mienk. Ha Ő segít és oltalmaz, nem szorulunk rá soha emberi támogatásra.»



Magdolna Zsófia egész lelkét annyira áthatotta az isteni *szeretet* lángja, hogy képtelen volt ennek izzását mérsékelni vagy elrejteni és szikrarajként törtek elő ajkán Istent dicsőítő szavai.

«Ellenállhatatlan vággyal vonz magához a Mindenható, aki egyedül képes az Utána sóvárgó lélek gyötrő szomját oltani. Nélküle elpusztul a lélek, akár csak a tengerből partra vetett hal.»

Mindenben és mindenütt csak Istent kereste és Istent látta szentünk lelke. Ő tükröződött a harmatcseppben, Ő nézett le reá a csillagos égről és az Ő lélekzete hozta hullámvázba a mérhetetlen tengereket. «Volna bár ezer ajkam, mind-mind csak azt kiáltaná az összes teremtmények felé: Szeressétek! Szeressétek a Mindenható Istent! És az legyen egész életetek főtörekvése, hogy Neki örömet szereztek!»

Isteni Mesterének szeretése és az Ő országának terjesztéséért a roskadásig való munka volt szívének, lelkének legfőbb vágya és boldogsága.

Egy alkalommal a tisztítótűzről beszéltek, amidőn így kiáltott fel: «Ő a szent Szív jegyesének nem szabad halála után a tisztítótűzbe jutnia! Jézusunk szeretése és az Utána való vágyakozás tisztítótűzzé teszi számunkra

a földi életet!» Édes gyötrelem ennek a szeretetnek lángja, — szólt közbe egyik leánya. «Úgy van, felelt M. Barat, — de hát nem jelent-e a legnagyobb szeretet egyúttal mérhetetlen szenvedést is? Van-e annál nagyobb kín, mint folyton-folyvást azt látni, mint bántják meg a mi jóságos Istenünket?» És tény az, hogy a szent számos esetben valósággal betege lett az Isten megbántása miatt érzett fájdalomnak.

Szeretete gyöngéd volt, mindent távoltartó, amivel Istenét megbánthatta volna és a gyermekéhez hasonló, akinek egyedüli törekvése, hogy atyjának örömet szerezzen. Szeretete hálás volt minden tapasztalt jótéteményért és hűséges, mint a menyasszonyé, aki jegyese mellett kitart a jó és a rossz napokban egyaránt.

«A szeretet sajátossága, hogy azonosít szeretetünk tárgyával.»

Ezért követte Magdolna Zsófia oly hűségesen az Üdvözítő példáját, ezért dolgozott az Ő szellemében, ezért szenvedte az Ő szenvedéseit. «Aki Krisztust igazán szereti, az követni fogja Őt. De Őt követni csak a kereszt útján lehet.»

«Jézus szeretése nemcsak a földi purgatóriumunk, hanem a földi paradicsomunk is.»

Isten hű szolgálóleánya ennek az édenkertnek minden boldogságát élvezte. De volt idő, mikor az Ő lelkére is reánehazedett a megpróbáltatás, ráborult az elhagyatottság érzetének fellege. Ez az állapot annál súlyosabban feküdt lelkére, mert mély alázatosságában önmagát okolta érte. Bizalmát mindennek ellenére soha semmi meg nem ingatta és szeretete, buzgalma sohasem ismert lankadást.

«Jó az Isten», — írta Duchesne Filippinának. «Jó, mikor áldozatot kíván tőlünk; jó, ha elrejtőzik előlünk; jó, ha elfordul tőlünk; jó, ha szolgálatainkat látszólag megveti... És nagy öröme telik abban, aki mindezek

ellenére egész lelkéből mondja : Milyen jó vagy Te, én Istenem !»



Ilyen lélek volt szent Magdolna Zsófia. Isten akarata annyira szent volt előtte, hogy nem volt megpróbáltatás és szenvedés e földön, amelyet Isten akaratában való megnyugvással örömmel el nem viselt volna.

Gyakran intette leányait : «El sem lehet képzelni, mennyire csökkenti érdemeinket, ha nem vetjük magunkat teljesen alá Isten akaratának, bár csekély dolgokban is. Ne gondoljátok, hogy Isten rendkívüli dolgokat vár a szentektől. Hogy szentekké legyünk, ahhoz elég, ha türelemmel, megadással viseljük azt, amit Isten naponta ránk mér és ha mindenben egyedül csak az ő akaratát látjuk. Pazzi szent Magdolna ezzel az egyszerű erénnyel a tökéletesség igen magas fokát érte el. Mennyi édességgel telik meg az ilyen lélek ! És soha sem érzi a tövis ejtette sebek fájdalmát».

«Ne keressünk egyebet, csak az isteni Szív dicsőségét . . . Ennek áldozzuk fel egész életünket . . . De még ez sem elég ! Dolgozzunk érte és keressük Isten dicsőségeért a megaláztatást. Csak ez az igazi szeretet ! És mindaddig gyávák és hálátlanok vagyunk, amíg erre a magaslatra nem emelkedett fel lelkünk.»

Magdolna Zsófia már természettől fogva is meleg, közlékeny, résztvevő lélek volt. És az isteni kegyelem behatása alatt ezek a tulajdonságok a legnemesebb, a legönfeláldozóbb, a legtisztább *felebaráti szeretetté* fokozódtak benne.

«Az Üdvözítő oldalsebéből fakad a szent áldozatkészség forrása, onnan árad a karitás szent tüzének lángja.»

Innen eredt szentünk szívének is az az izzó vágyakozása, hogy embertársaiért és a halhatatlan lelkek üdvös-

ségének előmozdításáért feláldozhassa önmagát. Ezért tudott szomorúakat vigasztalni, roskadókat felemelni.

A megbocsátás erényében hősi tökélyt ért el. Azokkal érezte leggyöngédebb jóságát, azok iránt tanúsított legtöbb anyai bizalmat, akik a legmélyebb sebet ejtették anyagi lelkén, hogy ezáltal is elfeledtesse az ellene elkövetett vétkeket és az önvád keserű fulánkjától megszabadítsa az ellene vétkezőket. Egy ilyen esetben így ír egyik leányának: «A jó Isten visszavezette az anyai szívhez, gyermekem, ahol senki sem pihenhet nyugodtabban, mint Ön. A történetek nélkül sohasem szerettem volna így, ahogyan most szeretem. Mondjuk tehát áhitattal: Felix culpa! hiszen nem rosszakarattól történt a hiba». Egy más hasonló esetben pedig így szól: «Milyen kegyes hozzám a jó Isten, hogy visszaajándékozta nekem drága gyermekemet, akit az élet forrataga el akart tőlem rabolni. Ki emlékeznék most már arra, hogy mennyit szenvedtem érte? — annál kevésbé, mert bizonyára rászolgált a lelkem erre a szenvedésre».



Az isteni erények lángját Magdolna Zsófia lelkében állandóan az *ima* élesztette. Gyermekkora óta lelki szükséglet volt ránézve, hogy Istennel ima útján érintkezzen. Zárdábalépése után oly bensőségteljes volt lelkiélete, hogy már 22 éves korában imádságközben a legteljesebb összeszedettség mutatkozott egész lényén.

Mint főnöknő, rengeteg gondja és dolga mellett is öt-hat órát szánt napi imára. Ha imádságközben valamely fontos ok miatt megzavarták, néha percek teltek el, amíg ráeszmélt a földi eseményekre, oly nehéz volt lelkének oda visszaszállnia. Halk sóhajjal, szeretetteljes pillantással búcsúzott ilyenkor a legfölségesebb Oltáriszentségtől: «Mindjárt Nálad leszek ismét, én Uram, én Mesterem. -- A viszontlátásra!»

Imádság közben érlelődtek meg benne az elhatározások, a megfelelő kiválasztások egy-egy nehéz küldetésre. Imádkozva egyenlített ki minden ellentétet, vívott ki minden győzelmet. Benne teljesedésbe mentek szent Bernátnak III. Jenő pápához írott szavai: «Olyan lelkeket keress nagy feladatok megvalósításához, akik tudnak és szeretnek imádkozni és minden kezdeményezésnél többet építenek az ima erejére, mint saját tehetségükre és buzgalmukra».

Gyakran lehetett a szent alapítónőt hallani, amint környezetét buzdította: «Imádság nélkül semmi sem sikerülhet. Csakis imádságos lélekkel lehet Isten dicsőségeért áldásosan működni, lelkeket menteni. Semmi sem lehetetlen annak, aki imádkozni tud».

Lelke a napi teendők között, gonddal teljes hivatásának betöltése közben sem szakadt el az Üdvözítőtől. Ezért lebegett szent neve olyan gyakran az ajkán és amikor írt, tolla alól is ez a drága név virágzott ki minduntalan.



Ez a bensőséggel teljes egyesülés az Úrral, ez az imában való felolvadás, mintegy állandóan a Szentlélek sugalmazása alá helyezte a boldog alapítónőt, kinek írásaiban is lépten-nyomon olvashatjuk, hogy «minden az isteni Gondviselés akarata szerint fog történni... Csak meneküljünk a Szentlélek szárnya alá...»

Lelkigyakorlat közben ezt az imádságot írta füzetébe :
«Ó, Jézusom, én Életem, hallgass meg lelkem leghőbb imádságát és engedd, hogy önmagamnak teljesen meghaljak s így egyedül Te élj én bennem ! Add, hogy bensőleg hallgatni tanuljak s így egyedül Te szólhass szívemhez ! Tedd, hogy nyugodt és szelíd maradjak s így tetszésed szerint egyedül Te működhess bennem és általam !»

Ez a gyönyörű imádság szent Magdolna Zsófia lelkének és egész életének tükré. Ő maga keveset beszélt arról,

ami lelke és annak Teremtője között végbement. Sőt közvetlenül halála előtt azokat a feljegyzéseket is megsemmisítette, melyek erre a szent titokra vonatkoztak.

Könyvünk keretei távolról sem foglalhatják magukba és nem tárhatják fel a szent alapítónő misztikus szeretetét, mellyel a gyermek Jézust és a szenvedő Krisztust imádta; sem gyermeki hűségét a boldogságos Szűz iránt, kinek palástja alatt mindig biztos menedéket talált, époly kevéssé, mint annak a legeszményibb katholicizmusból fakadó tiszteletnek nagyságát sem, amelyet az angyalok és az ég szentjei iránt érzett.

Lelki életének lángbetűkkel írott egész programját megvalósította és megmagyarázta *Jézus szent Szívének imádása*.

Az Üdvözítő életének minden szent titkát, tanításának és erényeinek gyújtópontját, a megváltás nagy művének kulcsát, — mindent, mindent megtalált Magdolna Zsófia az Úr Jézus szentséges Szívében.

Ez a Szív keltette fel benne a vágyat, hogy azt minél jobban megismerje, mindenekfölött szeresse, kövesse és hozzávezesse a reábízott lelkeket.

Szeretet, imádás, engesztelés és elégtétel az alaphangja minden tanításnak, mellyel lelki leányait Jézus Szíve tiszteletére buzdította. Mint ahogy ma is ez az élethivatása és feladata az általa alapított szerzetnek.

Az erények tükre.

Magdolna Zsófia egész élete és működése a *szent bölcsesség* jegyében folyt le.

Tapasztalataiból tanulva, bölcsen megfontolt jó előre mindent, hogy az útjába toluló esetleges nehézségeket Isten segítségével kikerülhesse.

Ha szükségét érezte, tanácsot kért másoktól. Nem ítél-

kezett pillanatnyi benyomások szerint. És módot nyújtott bárkinek arra, hogy egyéni véleményét kifejezésre juttassa.

Válságok idején, Isten után a szent alapítónő bölcsességének köszönhetette fennmaradását a Szent Szív-szerzet.

1806-ban, mikor gyors elhatározásra nógatták, rendületlen nyugalommal azt felelte a még alig 27 éves főnöknő: «Úgy vélem, most nem gyors cselekvésre, hanem higgadt megfontolásra van szükség. Gyakran tapasztaltam, hogy az utóbbi az üdvösebb.»

Bölcsességének folyamánya volt, hogy oly sokáig halogatta a rend alapszabályainak megszerkesztését. A gyakorlati életből és a szerzetesrendet átható szellemből akarta azokat levezetni, nem pedig holt betűkkel rákényszeríteni az életre. Sokan ezért gyöngeséggel, tehetetlenséggel vádolták. Az eljövendő idők azonban fényesen igazolták bölcs meggondoltságának helyes voltát.

A külvilággal való érintkezésben tartózkodó volt és leányaitól is ezt kívánta: «Legyetek egyszerűek, mint a galambok, mondotta; de okosak, mint a kígyók. A mi századunk a kígyó százada, okossággal kell ellene felfegyverkeznünk», fűzte hozzá magyarázatként a Szentírás szavaihoz.

Bármennyire óhajtotta is a lelkeket Istennek megnyerni, a higgadtság és a lehetőség határain túl sohasem ragadta el a buzgalma. Ezt különösen új tagok felvételénél, azoknak kiképzésénél és alkalmazásánál, valamint új zárdák alapításakor lehetett tapasztalni.

Mater Barat természetfeletti bölcsesége olyan közzismertté vált, hogy még püspökök is fordultak hozzá tanácsért.

És ítélete a legkétesebb esetekben is helyesnek bizonyult.

Mivel azonban ez a természetfölötti okosság a Szent-

lélek sugalmazásából táplálkozott, minden világias számítás és diplomáciai ügyesség távol állott a szent alapító-nőtől. Lelke szelíd volt és egyszerű, mint a kisdedeké, kiket az Üdvözítő magához ölelt.



Nem kevésbbé-jellemzi szent Magdolna Zsófiát az *igazságosság* erénye.

Hűségesen megadta Istennek, ami Istené. Önmagát teljesen odaadta és főtörekvése az volt, hogy másokat is elvezethessen minden jónak forrásához.

Az igazságosság érzete hatotta át feljebbvalóival szemben; alázatos engedelmisséget tanúsított az egyházi előljárók iránt. De a mellett megkívánta a világi hatóságok tekintélyének tiszteletbentartását is.

Igazságos volt mint főnöknő, mert mindig a helyes úton járó szeretet vezette cselekedeteit. Előítélet, részrehajlás egyaránt idegen volt lelkének. Ha esetleg tévedett, igyekezett tévedését jóvátenni és hálás volt azok iránt, akik őt erre figyelmeztették.

Veleszületett igazságosságánál fogva csaknem aggályoskodó lelkiismeretességgel óvakodott attól, hogy mások felett ítélkezzék.

A zárdák pénzügyeit rendben tartotta, nagy pontosságot és helyes beosztást követelt meg a zárdák anyagi ügyeinek vezetőitől s óva intette őket attól, hogy valaki általuk vagy miattuk kárt szenvedjen.

Az pedig egyenest megható, mily hálával telt el lelke legcsekélyebb szívességért vagy jótéteményért is.



Ahhoz pedig, hogy Isten hű szolgálója lelkének *erősségéről* tiszta képet nyerhessünk, az kellene, hogy szinte lépésről-lépésre végigmenjünk egész hosszú, gonddal terhes életén, melynek folyamán oly sok megpróbáltatást mért rá az isteni szeretet.

A kishitőség és a vakmerő bizalom kilengéseitől menten, lelki egyensúlyának megőrzése mellett semmi akadálytól vissza nem riadva, szakadatlanul dolgozott saját tökéletesbítésén és az Istentől rábízott nagy mű megvalósításán.

Határt nem ismerő türelme legfényesebb tükre volt lelki erejének. Gyakori, gyötrő betegségben, megaláztatás és üldöztetés idején, rágalmazás és ellenmondás közepette, vagy akár a mindennapi élet apró tűszúrásai között, melyek élénk vérmérsékletét oly súlyos próbára tették, nem volt más szava, mint a szenvedő Jézusnak az Olajfák hegyén: «Fiat!»... «Mindenütt keresztet látok, mindenütt kereszt a sorsunk. Keresztre építettük szerzetünket és a kereszt biztosítja fennmaradásunkat.»

Hatvankét éven át töltötte be a rend főnöknői tisztséget anélkül, hogy a kormányzáshoz oly könnyen hozzátapadó hibákba esett volna. Saját ítéletében nem bízott meg, saját egyéni akarátát nem érvényesítette. Alázattal rendelte alá minden cselekedetét és intézkedését annak az isteni bölcseségnek, mely szelíden, de biztosan vezeti a benne bízót a kitűzött cél felé.



Magdolna Zsófia a teremtmények rendeltetésének mély értelmét felfogva, Isten akaratának és szeretetének ajánlotta fel egész életét. Ebben gyökerezett tökéletes *mértékletessége*.

Gyermekkora óta a szüzi tisztaság varázsa alatt állott. Szívének egyetlen szerelme Jézus volt, a tiszta lelkek vőlegénye. Boldoggáavatási pöriratai mutatják, hogy a keresztségben kapott ártatlanságot mindhalálíg megőrizte. Érzékei felett gondosan őrködött. Modorát és viselkedését nagy nyugalom és megnyerő szerénység jellemezte.

Mindentől elszakította szívét, hogy kizárólag az Úr Jézusnak és Ő Érette a lelkek üdvének szentelhesse.

Az önmehtagadást — bármily alakban jelentkezett — örömmel üdvözölte. Télen a hideget, nyáron a hőséget és az akkori utazásokkal járó ezerféle kellemetlenséget szívesen tűrte. Olaszországi tartózkodása alatt a vérszomjas moszkító csípései előtt nem védekezett. Ételét keserű örömmel fűszerezte és vezeklésének lángoló hevében — boldoggá avatásának okmányai szerint — «testét rettenetesen sanyargatta».

«Önmehtagadás rombolja le azt a falat, melyet rossz hajlamok építenek Isten és a lelkek közé. Azért léptünk be a szerzetbe, hogy önmagunkat mehtagadva, Istennek éljünk. Csak szenvedés árán lehetünk méltó rendtagok, Isten óvjon mindnyájunkat a szenvedés nélküli élettől! Hivatásunk megcsúfolását látnám benne, mert mi csak a kereszt jegyében lehetünk boldogok.»

Igy élt és így beszélt szent Magdolna Zsófia.

Isten ajándéka.

«Ó, mily kevesen ismerik tulajdonképen Isten ajándékát! És mi magunk, ismerjük-e, megbecsüljük-e és felfogjuk-e kellőképen igazi lényegét?» írja Magdolna Zsófia.

«Maga az Úr Jézus — az Isten ajándéka; a szelíd, az alázatosszívű Jézus, a szegény, a megalázott, az elrejtőzött Üdvözítő. És ki mondhatja el magáról, hogy igazán ismeri, igazán követi Őt? Pedig Ő az Istennek az az ajándéka, amelyről Jézus Krisztus a szamariai asszonynak beszélt.»

Magdolna Zsófia *alázatos* lelke megtalálta és megértette ezt az isteni ajándékot a maga teljes fenségében.

És az Üdvözítő, kinek egész lelkét odaadta, átalakította ezt saját Szíve szerint.

Mater Barat számos jelét adta annak, hogy milyen kevésre becsüli önmagát. Egyik betegségéből felépülve, így nyilatkozott: «Halálom csak hasznára vált volna a szerzetnek. Bárki jobban ellátná az ügyeket, mint én.»

Nem engedte, hogy alapítónőként tiszteljék. Jóllehet maga sem tagadhatta le, hogy az elsők egyike volt, akiket az Úr a Jézus Szíve-szerzet alapítására hívott. «De ez csak azért volt, mentegetődzött alázatosságában, mert a legszebb növények gyökere is hulladékokkal javított földből táplálkozik és az építkezéseknél is nyers, faragatlan köveket használnak az alapozáshoz, ahol senki sem láthatja őket.»

«Én is úgy vagyok, mint a gyermek, kinek írásközben vezetik a kezét. Nem csoda, hogy sikerül az írás. De mennyivel szebb lett volna, ha a mester maga fogott volna tollat. És milyen remekművet alkotott volna, ha az én gyarló kezem minden ellenállás nélkül tudott volna alkalmazkodni az Ő vezetéséhez.»

Máskor útjelzőnek mondta magát, mely ugyan az arra haladóknak megmutatja az utat, maga azonban mindig egy helyben marad.

Ha valamelyik zárdának rosszul ment a sora, a hibát, az okot mindig önmagában kereste. Ha pedig valakit meg kellett feddeni, rendszerint így végezte intelmét: «Szegény gyermekem... ha én jobb volnék, te is tökéletesebb lennél... ó, mennyi elnézést kell épen ezért másokkal szemben tanúsítanom!»

Ellenben, ha sikereket kellett elkönyvelnie, minden érdemet az Úr Jézusra hárított. «Balgaság volna az elért eredményből csak egy hajszálnyit is magunknak tulajdonítanunk. A mienk csak a munka és a megalázkodás. A dicsőség egyedül Istené.»

Semmi sem sértette úgy, mint a dicsérő szó. A póseni

ház alapításakor egybegyült szerzetesnőknek ezt a tanítást adta: «Ha bárki szerzetesrendünk után kérdezősködik, feleletünk sohasem lehet elég alázatos és szerény. Valamennyi rend között mi vagyunk az utolsók, mert valamennyien többet dolgoztak, mint mi. Zárdáink számával nem kell előhozakodni... Alapítónőről pedig soha szó ne essék... kérdéses volna ez részünkről.»



Rendjét mindig «a mi kicsi, szerény társaságunknak» nevezte.

Midőn Hughes, newyorki érsek párisi látogatása alkalmával az amerikai intézetek áldásos tevékenységéről szólva, azoknak felvirágzását főképp az alapítónő befolyásának tulajdonította, a főnöknő oly szemmel láthatólag szenvedett a dicsérő szavak hatása alatt, hogy Hughes érsek kénytelen volt előadását félbenhagyni. Távozában megjegyezte a portán: «Ugyancsak megjárja az ember, ha megdicséri a főnöknőjüket.» Kevéssel utóbb, egy utasítást kérő nővér keservesen sírva találta szentünket szobájában.

Pater Varinneknél sokáig kellett küzdeni, míg rábírta Isten szolgálóját, hogy a főnöknői tisztséget elvállalja. Későbbi időkben is egyre kérte a felmentését és csak engedelmességből nyugodott bele sorsába. A megtiszteltetés elől mindig ki tudott térni és távolról sem sejtette, hogy az nem annyira állásának, mint inkább az egész lényét betöltő és az abból kiáradó szentségnek szól.

Bregenzi útjában a vasúti alkalmazottak megkülönböztetett figyelemmel vették körül. «Ó, nem illet meg engem az önök udvariassága, hisz én csak szegény szerzetesnő vagyok.» Strassburgban, ahol hasonló tapasztalatai voltak, végre is a jó emberek mély vallásosságának tulajdonította az egészet.

Ha azonban gáncsot hallott, nagy lelki elégtétellel fogadta. «Hála Neked, Uram, ezért a kis megaláztatásért! Adj többet, Uram! többet!» «Milyen üdvös ránk nézve, ha megdorgálnak, ha megaláznak. Nagy szükségünk van arra... úgys a kelleténél több részünk van az elismerésből, a dicséretből, pedig gyűlölöm hallani és mindig örülök, ha ócsárolnak, ha szemrehányással illetnek. Ha megrágalmaznak az nem fáj, csak soha ne dicsérjenek!»

A szerzet alapításával kapcsolatban felmerült, évekig tartó, kínos félreértések után a helyzet kialakultával így szólt egy főpap: «Valóban, Mater Barat méltó szolgája az alázatos és szelíd szívű Jézusnak. Éveken át egy szót sem szólt saját védelmére, mentségére.» Parisis, Arras püspöke, pedig úgy nyilatkozott felőle, hogy az ember a vele való érintkezésben, a szent rendfőnöknő egész lényéből szinte kisugározni látja az alázatot.

A kevélységet minden alakjában megvetette. «A kevélység meghiusítja Isten terveit a lelkekben». «A kevélység a sátán fegyvere». «A legnagyobb akadály a tökéletesség útján». «A legutálatosabb fekély az emberiség testén». «Ő, az a drága Én! Ha a kezembe kerülne, biztosan megfojtanám!» «Az alázatosság a sátánt, a kevélység az Úr Jézust ostromozza».

«Édes, jó Istenem! — fohászzkodott — mentsd meg szerzetünket a kevélység ördögétől. Inkább lássam Társaságunk pusztulását, mintsem azt, hogy a becsvágy és a tisztségek utáni tülekedés valaha is rést üssön falainkon.»

A legdurvább munkákat is örömmel végezte. Mater Barat szívesen sepert, törülgetett, padlót kefélt, takarított, mosott, főzött, beteget ápolt, sőt még a teheneket is legeltette, csakhogy könnyítsen az erre kirendelt nővérek munkáján.

Alacsony származásáról szívesen emlékezett meg.

«Atyám kádármester volt. Sok szükséget szenvedtünk és anyámmal együtt jól hozzá kellett fognunk a munkához, hogy rendben tartsuk a házat, a fehérneműt és ruháinkat.»

Semmi szín alatt meg nem engedte, hogy lefényképezzék. Azt sem akarta, hogy a Szent Szív-szerzet történetét megörökítsék és szigorúan eltiltotta konferenciáinak feljegyzését.

1862-ben ezeket írja: «Valóban, minél többet gondolkodom, annál megfoghatatlanabbak előttem a jó Isten útjai. Miért kellett épen engem eszközéül választania, amikor annyival különb és céljának eléréséhez sokkal hivatottabb lelkeket találhatott volna? ... Ő maga is azzal vigasztal, hogy a sok jó lélek, akiket lányaimul adott, majd jóvá tesz helyettem mindent.»



Amint aggkorában szent János evangalista csak a szeretetről beszélt tanítványainak, úgy Magdolna Zsófia utolsó leheletéig az alázatosságra serkentette leányait.

«Egy porszemnyi alázat többet nyom Isten mérlegén, mint a jócselekedetek egész garmadája.»

«Alázat a nagy lelkek erénye. A kicsinyeknél pedig mindent pótol.»

«Alázatosság legyen minden cselekedetünk ismertető jegye, rugója. Semmit se tégy magadért, magadnak, magad erejéből. Mindent Jézusért, Jézusnak, a szelíd és alázatoslelkű Jézus erejével.»

«Ha lélekben és cselekedeteinkben alázatosak leszünk, szerzetünk jövője biztosítva van. És csak akkor vagyunk igazán a Szent Szív-szerzete, ha magunkon viseljük az isteni Szív alázatosságának bélyegét.»

«Higgyétek el, a lelkekért is csak annyit tehetünk, amennyit alázatban teszünk.»

«Az isteni Szív sebe olyan nagy, hogy mindannyian

beleférünk. De hogy a legmélyére férközhessünk, ahhoz nagyon kicsinyeknek kell lennünk.»

«Csak az alázatos és gyermeki lelkeknek adja az Úr Jézus az Ő kegyelmét és segítségét».

«Az Úr Jézus csak az olyan szívben szeret lakni, mely szeretetben nagy és mélységesen alázatos».

«Az igazi alázatosság vágyik a megaláztatás után».

A dicsfény.

Minél alázatosabbá vált Isten szolgájának lelke, annál bővebben szórta rá az Ég természetfeletti ajándékainak kincsét, úgy hogy már földi élete folyamán a szentség dicsfénye fonta körül Magdolna Zsófiát.

Már itt a földön megadatott neki a lelkekbe látni-tudás. Gyakran megtörtént, hogy feltárult előtte leányainak lelki állapota, úgy hogy egy szavával helyre tudta állítani szívük békéjét.

Egy fiatal leány Párisba utazott édesanyjával, hogy M. Baratnál keressen bánatában vigasztalást. Az éj folyamán súlyosan megbetegedett és szállása szobájában, lázálmaiban egyre fel-felsikoltott: «Jó anyám! segíts rajtam! ne hagyj el!»

Nagy volt a két vidéki hölgy meglepetése, midőn másnap reggel a Szent Szív zárdából hozzájuk érkezett M. Barat üzenete, hogy a kisasszony egész nyugodt lehet, ő sohasem fogja elhagyni. A hölgyeknek Párisba való megérkezéséről, tartózkodási helyéről, a fiatal leány kétségbeesett lelkiállapotáról szentünknek előzetesen semmi tudomása sem volt.

P. Varin sógornőjének azt jósolta, hogy a jó Isten egy kegyelmekben gazdag leánnyal fogja megajándékozni. És tényleg ez a gyermek a Szent Szív szerzet egyik legbuzgóbb tagja lett, aki szentség hírében halt meg.

Magdolna Zsófia szentté avatási perirataiban sok hasonló esetről olvashatunk.

Már gyermekkorában bámulatosan megértette és felfogta a szentírás szavait. Ugyancsak ezen periratokból látjuk, hogy egyes leveleiben a szent alapítónő a vallás és a hitélet isteni titkairól oly bámulatos tudással és mély értelemmel beszél, aminővel csak a legnagyobb egyháztudósoknál találkozunk.

Ima közben szeme lángban égett és arcán gyakran szinte másvilági fény ömlött szét. Íróasztalánál is gyakran találták átszellemült állapotban, sugárzó tekintettel, mintegy Isten látásába elmerülve.

Öt évvel halála előtt — 1860-ban — Scully Marianna római szerzetesnő súlyos izületi lobban szenvedett. Fájdalmai minden mozgást lehetetlenné tettek és a legcsekélyebb érintésre is elviselhetetlen kínokat szenvedett. Egyik nővér hirtelen sugalmazásra azt ajánlotta, takarják be a beteget a lepedővel, melyet ottléte alkalomával M. Barat használt. Megtették. És a beteg abban a percben meggyógyult.

Több ehhez hasonló gyógyulás fűződik szentünk nevéhez, már földi élete folyamán.

Imájának segítő ereje azonban a bűnösök megtérésénél volt a leghathatósabb.

1822-ben két protestáns gyermeket ajánlottak imába. Rövid idő múltán nemcsak a két gyermek, de azoknak egész családja is konvertált.

Megemlítésre méltó, unokaöccse, Rambaud Leó súlyos betegen feküdt az ajaccioi katonakórházban. Egész életén át hitetlen volt és hallani sem akart a szentségek vételeiről. Ekkor érkezett meg szent nagynénje levele, melynek olvasása után azonnal papot kért és Istenben megnyugodva lehelte ki lelkét.

A tisztítótűzben szenvedő lelkek gyakran jelentkeztek szent Magdolna Zsófiánál segítségért esdve. Számos esetben megtörtént, hogy előre megmondta ismerős egyének halálát.

A hit magaslatán álló, Istennel egyesült lelkek az egész teremtett világban Isten tükörképét és mindenben és mindenütt Isten kezét, Isten szemét látják. Mivel minden, ami él és lélegzik, ami csúszik-mászik, szalad vagy halad itt a földön, vagy repül a légben, minden Isten alkotása, Isten tulajdona, nem kell azon csodálkoznunk, ha tapasztaljuk, hogy az alsóbbrendű teremtmények mintegy ösztönszerűleg alárendelik magukat az Istennel egyesült lelkek hatalmának s így szentünknek is. Sokszor megtörtént, hogy veszélyben forgó állatok Magdolna Zsófiánál kerestek menedéket. Egyik elutazása alkalmával történt, hogy egész madárcsapat szárnycsapkodva röpködte körül kocsiját és a kocsiajtón berepülve, énekkel üdvözölve, szeretettel búcsút csicssergett Isten szolgálójának, aki szinte a régi, nagy szentek idejébe vitte vissza a megható jelenetet szemlélők lelkét.

Nem csoda, hogy már életében boldognak, sőt szentnek tartották és egy második Chantal Franciskát vagy hőslelkű szent Teréziát tiszteltek benne.

Taché, sz.-bonifáci püspök európai útjáról Amerikába visszatérve, az itt nyert legmélyebb benyomásainak a IX. Pius pápától kapott audienciát és a M. Barat-tal folytatott párbeszédet minősítette.

A szélrózsa minden irányából tódultak hozzá a hívek, hogy lássák, beszélhessenek vele s tanácsát kérjék. Korának egyik legjelesebb főura, Montalembert gróf M. Baratnál tett látogatása után így ír leányának: «Leírhatatlan hatást gyakorolt rám ez a találkozás. Fölötte érdekes és épületes volt. Amidőn az agg főnöknő két szerzetesnőre támaszkodva távozott, Mózeszt véltem látni, amint

imaközben két izraelita társa segíti égfelé emelni reszkető karjait».

Amennyire csak tehette, védekezett a tömeghódolat ellen és minden természetfeletti adománynál többre becsülte az alázatosságot.

«Nem kívánok töletek extatikus állapotot — mondta leányainak. — Mi volna akkor a tanítással és ki vigyázna a ránk bízott gyermekekre? Mi csak azt a boldog elragadtatást keressük, mely saját énünktől szabadít meg s azt velünk elfeledteti.»

Máskor pedig így szólt:

«Szent Gertrudtól nem a nyert kinyilatkoztatásokat, hanem Isten iránti lángoló szeretetét irigylem».

A mennyország felé.

A Gondviselés kegyelméből szent Magdolna Zsófia földi élete sokkal hosszabbra nyúlt, mintsem remélni merték volna. Befejezhette a rábizott nagy feladatot.

1864 nyarán még egyszer összehívta a tartományfőnöknőket, akik mind a négy égtáj felől sietve, örömmel sereglettek a magas kort ért, szeretett jó anya köré. Ez volt az ő hosszú, fárasztó munkanapjának szép alkonya.

Az erre következő zord tél azonban nagyon megviselte az agg főnöknőt.

Mindjobban és jobban hatalmába kerítette lelkét az Üdvözítő utáni sóvárgás. De ezzel a sóvárgással együtt erősödött benne az égő vágy, hogy felebarátai lelkében is felgyujthassa az istenszeretet tűzét.

1865-ben újévnapján így intette leányait: «Ugyebár, ha valamit írunk, aláhúzzuk azt a szót, melynek a legnagyobb fontosságot tulajdonítjuk. Tehát — gyermekeim — én ezeket a szavakat húzom alá: *Mindent, de igazán mindent Jézus szent Szívéért!*

Az ébredő tavasz mintha új erőt ígért volna a szenvedő anyának és gyermekei új bizalommal, új reménnyel lesték a pislogó életlángot. De ő maga nem így érezte, mint ahogy azt márciusban és áprilisban írt levelei is bizonyítják. Sejtelmes búcsúzkodó hangulat vonul végig írásain.

A Szűzanya hónapja, a virágos május is beköszöntött. Az agg rendfőnöknő a kertben maga köré gyűjtötte az intézet legkisebb növendékeit, szeretett kis gyermekeit. Gyümölcscsel és édességgel vendégelte meg őket, vidáman elbeszélgetett velük, végül ígéretüket kérte, hogy az édes Jézust sohasem fogják megbántani. «Édes kicsikém, még csak egyet! Ha ezt az ígéretet hűségesen megtartjátok, ott fent az Égben találkozunk.» Ezzel búcsút intett és magasra emelt kezekkel mégegyszer, utoljára megáldotta őket és bennük az egész ifjú nemzedéket, melyet oly kimondhatatlanul szeretett, hogy odaadta nekik egész élete munkáját.

Ez május 9-én történt.

Az áldozócsütörtököt megelőző vasárnapon, május 21-én M. Barat ezekkel a szavakkal lépett be a déli szünóra egybegyűlt nővérekhez: «Vágyódtam közibétek, gyermekeim! Mert csütörtökön lesz a mennybemenetelnek napja!... Előbb még látni akartalak». A szerzetesnők akkor még csupán egyházi értelmét fogták fel szeretett anyjuk nagyjelentőségű szavainak. Azután leveleket olvasott fel, melyeket «kis barátaitól», egy fiúiskola növendékeitől kapott, majd rátért a vallásnélküli oktatás káros következményeire és nem győzte leányait kérni, hogy az ifjúság valläserkölcsei nevelésének érdekében a legnagyobb áldozattól se riadjanak vissza.

Távozóban még néhány jóságos szóval fordult a segítő nővérekhez: «Csak legyetek mindig alázatosak, jó gyermekeim, mert ha az erények létráján hiányzik az alázatosság foka, soha sem jutunk fel a mennyországba».

Búcsúzásul még arra kérte őket, hogy halála után is imádkozzanak érte.



Másnap, szokásához híven öt órakor kelt fel, s feszülettel a kezében, térdelve végezte el elmélkedését. Azután szentmisét hallgatott és a rendesnél hosszabbra nyújtotta hálaadását.

Cellájába érve ájulásszerű gyöngeség fogta el, mely azonban csakhamar agyszélhűdésnek bizonyult. Nyelve teljesen megbénult. Évekkel azelőtt egyszer így szólt: «Ha a jó Isten meghallgatja kérésemet, halálos ágyamon nem fogok beszélni. Így legalább meg lesznek kímélve leányaim attól, hogy utolsó szavaimat ismételgessék».

Az Úr teljesítette alázatos szolgálója kérését. Beszélő képességét mindhalálig nem nyerte vissza.

Haladéktalanul részesült az utolsó kenet szentségében, jelek segítségével meggyónt és magához vette a leg-szentebb Útravalót.

A következő napokon csukott szemmel, mozdulatlanul feküdt betegágyán. De mikor a szerzetesrend számára áldását kérték, azonnal felemelte karját. Leányai éjjel-nappal imádkoztak mellette. A haldokló anya eszméleténél volt és bizonyára velük imádkozott, mert többször próbált nagy erőfeszítések között keresztet vetni, mellét verni.

Május 24-én megérkezett a Szentatyának sürgönyileg kért áldása. A beteg állapota óráról-órára súlyosbodott. Gyóntató atya ismételten részesítette a feloldozás kegyelmében és fennhangon mondta mellette a haldoklók imáját.

1865 május hó 25-én ütött a mennybemenetel ünnepének utolsó órája. Éjjel pontban 11 órakor adta vissza tiszta lelkét Magdolna Zsófia Teremtőjének. Úgy, ahogy előző vasárnapon mondta, csütörtökön felment az égbe.

Csendesen, szelíden, alázatosan halt meg Magdolna Zsófia úgy, ahogy élt. De nem üres kézzel ment isteni jegyese elé. 4000-nél több leánya gyászolta itt a földön. 1368 leánya várt reá az égben. Nyugodtan megpihenhetett most már ő is Megváltója Szívén.

A megboldogult porhüvelyét a conflansi noviciátus kápolnijának kriptájában, a fájdalmas Szűz szobra alatt helyezték nyugalomra. A francia kultúrharc izgalmai miatt azonban a Bruxelles közelében épült Jette zár-dába vitték át 1904-ben.

Még nemrég egyszerű fehér márványlap takarta Isten szolgálójának sírját, melyen P. Angelini latin szövegezésében a következő sorok olvashatók:

Itt nyugszik az Úr békéjében

BARAT MAGDOLNA ZSÓFIA LUJZA

a Jézus szent Szívéről nevezett zárdaszűzek szerzetének alapítónője, aki 62 éven át bámulatos szelídséggel és bölcseséggel kormányozta a rendet. Minél nagyobb kiterjedést nyert műve, minél virágzóbb lett alkotása, annál mélyebben alázta meg magát az Úr dicsősége előtt.

Meghalt 1865-ben, május 25-én, az Úr mennybe-menetelének napján. 85 évet, 5 hónapot és 13 napot élt.

Isten Veled és Üdv Neked, jó Anyánk!

Élj Istenben és ne feledkezzél meg rólunk, akikkel Te ajándékoztad meg az isteni Szívet.

A szeretet erősebb, mint a halál.

Hogy szent Magdolna Zsófiának az emberi nyomorúsággal szemben oly sok és meleg részvétet tanusító szíve a halál dermesztő leheletétől sem hült ki, azt az alábbi események bizonyítják.

A Stuttgartban lakó *Berlichingen* báróné gyermekeivel együtt a protestáns vallásról a katolikus Anyaszentegyház kebelébe tért át és leghőbb vágya volt, hogy öregedő férje is ebben a kegyelemben részesüljön. Miután a nagynevű Ravignan atyának minden szónoklata, rábeszélése süket fülekre talált, a báróné kétségbeesésében segítséget kérve fordult férje megtéréséért a szentség hírében álló M. Barathoz. Oly behatóan könyörgött a szent alapítónő hathatós imáiért, hogy ez vigasztalásként így búcsúzott el a főrangú hölgytől: «Ha majd a Mindenható Magához szólít, ez lesz az első kegyelem, melyet Tőle kérni fogok». Ez 1863-ban történt.

Két év mulva, 1865. év májusának 25-ről 26-ra virradó éjjelén a halálosbetegen fekvő *Berlichingen* báró egyszerre csak katolikus papot kért magához. Ez a kérés annál meglepőbb volt, mert még alig egy-két órával előbb azt üzente a württembergi királynak, hogy hithű protestánsként fog az élettől megválni. A pap csakhamar megérkezett és miután meggyőződött a báró tiszta szándékáról és kérésének tudatosságáról, felvette őt a katolikus egyház kebelébe. Néhány nappal később a haldoklók szentségével ellátva, jámbor katolikusként húnyt el a nagybeteg.

Keyéssel utóbb M. Barat halálának híre elérkezett Württembergbe is. Aki csak tudott az esetről, mély megilletődéssel látta a báró megtérésének és a szentéletű alapítónő megdicsőülésének időpontjában rejlő titokzatos összefüggést.

Egy-két nappal halála előtt felkereste szentünket egy Belgiumban élő, volt növendéke. Férje okozta bánatát jött elpanaszolni. Az agg szerzetesnő sok szeretettel türelemre intette a fiatal asszonyt: «Öreg vagyok, kedves gyermekem. Remélem, nemsokára magához hív az Úr. Ha irgalmas lesz hozzám, ígérem, megemlékezem rólatok az Úr színe előtt».

Május 26-án a házaspár — szokás szerint — szótlanul ült a reggelineél. Egyszerre csak az ujságot olvasó férj feleségéhez fordul és figyelmessé teszi M. Barat halálának hírére. Ez a szokatlan figyelem meglepte a fiatal asszonyt, kinek mindjárt eszébe jutott M. Barat ígérete. És tényleg, férje még aznap este töredelmes bocsánatot kért tőle, másnap reggel együtt hallgattak szentmisét és közös áldozás után jó keresztények módjára mindhalálíg békében és szeretetben élt együtt a házaspár.



Hovatovább mind többen és többen zarándokoltak a conflansi sírhoz és Isten sok feltűnő meghallgatással dicsőítette meg hű szolgálója emlékét.

A boldoggá avatás aktái teljes részletességgel száznál több ilyen és ezekhez hasonló csodáról emlékeznek meg. Könyvünknek szűk kerete azonban azoknak futólagos felsorolását sem engedi meg.

Még csak egy-két szót arról a halálosan beteg nővéréről, aki testi-lelki egészségét nyerte vissza abban a pillanatban, midőn a szent alapítónő lelki szemei előtt megjelent.

Vagy a fiatal *Murray Margit* esetéről, kinek rettentő arcrákja meggyógyult és bőre visszanyerte régi üdeségét, amint sebéhez érintették Barat anya egyik ruhadarabját.

Hasonló módon gyógyult meg tetanusból a spanyolországi Sarriában lakó *Aman Vincenza* nevű parasztleány.

Valenciában a 14 éves *Lórens Riccardo* kőművesinas

oly szerencsétlenül esett le egy állványról, hogy szinte halottként vitték el a baleset színhelyéről. Később ugyan magához tért, azonban beszélni nem tudott és az elmezavar tünetei mutatkoztak rajta. Az orvos súlyos koponyarepedést állapított meg és menthetetlennek tartotta a szegény fiút, aki két napon át egyedüli életjelként keservesen nyöszörgött. Édesanyja kétségbeesetten rohant a Szent Szív zárdába és a szent alapítónő ereklyéjével haldokló fiához visszatérve, annak fejére helyezte. Másnapra egészséges volt a fiú és balesetének semmi nyoma sem maradt.

Észak-Amerika Missouri államának fővárosában, St. Louisban halálosan megbetegedett egy titkos-társaságnak *Homer* nevezetű tagja. Istentagadó volt olyanpíra, hogy az Úr Jézus nevének pusztá hallatára a legborzasztóbb átkok és káromlások tolultak ajkára. Felesége hiába követett el mindent, hogy jobb belátásra bírja, míg végre sikerült neki a nagybeteg ruházatába Isten szolgálójának ereklyéjét becsempésznie. Alig, hogy magára öltötte a beteg ezt a ruhadarabot, dühöngve kérdezte: «Mit tettetek a hátamra? Tövist érzek, mely keresztül szúr». Csakhamar azonban mély álomba merült és mikor néhány óra múlva felébredt, papot kért, töredelmesen meggyónt, felvette a szentségeket és bűneit keservesen siratva, Istennel kibékülve, nyugodtan hűnyta le szemét.

Írországbán egy megvadult ló patái alá került egy szegény asszony. A baleset szemtanui orvosért futottak és egyszerre négy orvos állta körül a beteget, akin borda- és combtörést konstataáltak. A súlyosan sebesültnek leánya a szent alapítónő ereklyéjét és egy Jézus szent Szíve képet helyezett anyjának keblére. A beteg két héten át az orvosok által meg nem magyarázható merevgörcsben feküdt. Végre visszanyerte eszméletét és teljesen meggyógyulva kelt fel betegágából.

Egy tízéves, születése óta nyomorék fiúcskának szentünk segítségével egyszerre helyreigazította ferdén nőtt, megrövidült lábát.



A boldoggá avatáshoz megkívánt és a szent szertartások kongregációja által elfogadott csodák egyike 1867-ben augusztus hó 20-án St. Louisban történt, amidőn a 11 éves *Bakewell Mária Anna* a Barat Magdolna Zsófia tiszteletére tartott kilenced első napján, egy ereklye feltevése után, súlyos csipőcsontgyuladásából csodálatos módon meggyógyult. St. Louisban nagy feltűnést keltett az eset. A hívek egész tömege kért ereklyéket, melyek útján az imameghallgatások úgy, mint az áttérések száma feltűnő módon emelkedett.

A boldoggá avatási pörben említett második csoda 1881-ben a bodeni-tó mellett fekvő riedenburgi Szent Szív zárdában történt. Ünnepeyre készülődés alkalmából, *Klippel Mária* nővér egy nagyon nehéz zászlórúdnak felvonása következtében súlyos belső sérülést szenvedett. Dr. Ölz, bregenzi orvos, vakbélgyuladást és perityphlitiszt állapított meg. A baj hónapokon át elhúzódott és egyre súlyosbodott, úgy, hogy a beteg a sír szélén állt. Ekkor kilencédet tartottak, Magdolna Zsófia segítségét kérve. A kilenced utolsó napján áldozás után a nővér nyomban meggyógyult és az egész napot imába merülve töltötte. Este meglátogatta az orvos és örömmel látta a csodálatos gyógyulást. Másnap lement a nővér az épület földszíntjén levő templomba és azóta mai napig épűgy teljesíti kötelességeit, mint azelőtt.

A boldoggá avatáshoz az egyház rendszerint három, egyházhatóságilag beigazolt, elsőrendű csodát követel. Szerzetesrend-alapítótól azonban csak kettőt kíván, mert a rend fennállásában és virágzásában, annak egységes szellemében és hithű buzgalmában látja az alapító kiválóságának legjobb bizonyítékát.

86 AZ ALÁZATOSOKAT FELMAGASZTALJA AZ ÚR

A szent Magdolna Zsófia által alapított szerzetesrend azóta sok és nehéz megpróbáltatáson ment keresztül. A francia egyházüldözés sok virágzó zárdától fosztotta meg és sok helyről, melyet az alapítónő munkája és erényei szenteltek meg, elűzték az ő méltó utódait.

Emberi felfogás szerint M. Barat művének régen romba kellett volna dőlnie vagy legalább is szétmorzsolódnia. De mivel a szent alapítónő Isten szellemében építette fel, Isten akarata minden viszontagság közepette is fenntartja.

A Franciaországból kiüldözött szerzetesnők ezrei más országokban találtak menedéket, hogy messze idegenben a legszentebb Szív iránti törhetetlen hűségben ápolják és terjesszék rendjük szellemét. Jelentősséggel teljes és áldásos kiváltképen az anyaháznak végleges áthelyezése Rómába.

Épen az üldöztetés lett a szerzet erőforrásává. Annak egységes voltát kidomborította, áldozatkészségre serkentett. A földgömb legkülönbözőbb pontjain új gyökérszalakat eresztett a Szent Szív-társaság, úgy hogy a tőle elrabolt zárdáknál számosabb új alapítással gazdagodott.

A kis mustármag megőrizte életerejét. A belőle fejlődött terebélyes fát hiába tombolták körül történelmi események viharai. Gyökereit ki nem téphették, törzsét ketté nem törhették. Évről-évre új meg új ágakat hajt, melyek lombja között csicsergő madárcák keresnek és találnak otthont.

Az alázatosokat felmagasztalja az Úr.

Élete folyamán szent Magdolna Zsófia többször elzarándokolt «lelki hazájába», Rómába. Katholikus lelke sehol sem talált annyi vigaszt, mint az örök városban, hol a mindenkori pápák atyai kegyességgel viszonzták gyermeki bizalmát.

XVI. Gergely pápa meglátogatta 1832-ben a Trinità zárdában, ahol betegen feküdt; ugyanez a kitüntetés érte 1845-ben a Villa Lante-i noviciátusban.

M. Barat 1837-től 1840-ig többnyire Rómában tartózkodott, ahol 1850-ben november hó 21-én ünnepelték meg a szerzetesrend fennállásának ötvenedik évfordulóját.

1851-ben IX. Pius pápa fogadta kihallgatáson az alapítónőt. A Szentatya mindenkor sok jósággal emlékezett vissza erre a találkozásra és mikor Barat Magdolna Zsófia boldog halálának, valamint a közbenjárására történt imameghallgatásoknak híre eljutott trónjáig, IX. Pius pápa volt az első, aki megdícsőítésének útját előkészítette.

M. Barat utóda, M. Götz Jozefina már 1870-ben kifejezésre juttatta azt a vágyát, hogy a boldoggá avatási eljáráshoz szükséges előkészületek megtéssenek és az Egyház Mgr. Borghit jelölte ki az ügy hivatalos promotorává.

A párisi érsekség területén, mint a megboldogult halálának színhelyén, ugyanakkor a beérkezett jelentések összegyűjtésére és a tanuk kihallgatására, hites vizsgáló bizottságot szerveztek.

Elsősorban is a megboldogult kéziratait gyűjtötték össze. 14.000 sajátkezűleg írott levél tesz tanuságot 62 éven át viselt főnökségének óriási területet átfogó páratlan munkásságáról.

A levelek és más okmányok áttanulmányozása után írta meg a lillei egyetem rektora Baunard prelátus, M. Barat Magdolna Zsófia kiválóan sikerült életrajzát. Ez a könyv azóta sok nyelvre lefordítva, sok kiadást ért meg.

XIII. Leó pápa époly jóakarattal kezelte Isten szolgálójának ügyét, mint előde. 1879 július hó 18-án aláírta a boldoggáavatási eljárás megindítását elrendelő dekretumot s ezzel megadta M. Baratnak a «tiszteletreméltó» címet.

Gyermekkora óta — így szól a dekretum — minden világi tekintet félretételével kizárólag Istennek szentelte életét. Úgy áthatotta lelkét ez a magasztos érzés, hogy lángoló szeretetének vágyát kielégítse, a Szent Szív tiszteletének terjesztése céljából a Jézus Szíve szüzeinek szerzetét alapította meg, mely rendnek egyik feladatául fiatal leányok valláserkölcsi nevelését tűzte ki. Hogy ez a szentszék által jóváhagyott intézmény mennyire felelt meg a kitűzött feladatoknak, köztudomású dolog.

«A jó fát gyümölcseről lehet megismerni. Senki sem csodálkozhatik tehát, ha Isten alázatos szolgálója a szentség hírében áll, amit kiváló erényei által érdemelt meg.»

Azóta szakadatlanul folyt Barat Magdolna Zsófia boldoggáavatási pöre. A tiszteletreméltó alapítónő erényeit és Istentől nyert kegyelemajándékait beható vizsgálat tárgyává tették. Azok közül, kik személyesen ismerték Barat Magdolna Zsófiát, sokan tettek eskü alatt mellette vallomást a római vagy a párisi egyházhatóság előtt.

1893 október 2-án a Rómából küldött promotor fidei Mgr. Caprara vezetése mellett, az egyházi bizottság, a párisi érsek, több főpap, pap és orvos az akkori főnöknő Lehon Adél és több szerzetesnő jelenlétében felnyitatta a conflansi drága sírt.

A földalatti kriptá nedvessége elkorhasztotta a fakoporsót, melyben a ruhaneműek foszlányokká váltak. A holttestet azonban teljes épségben találták. A testtagok nem hullottak szét, sőt a csuklóban hajlíthatóknak bizonyultak. Az arcvonások 28 évi pihenés után felismerhetők maradtak, sértetlen szemöldök és szempillákkal. Az enyészet keretében csodálatraméltó kép!

Október 4-én a hármaskoporsóba zárt és hivatalosan lepecsételt tetemet meghívott hatósági személyek jelenlétében a sírbolt feletti, fájdalmas Szűzről elnevezett kápolnába falazták be.

Ott pihent 1904-ig, amikor a franciaországi egyház-
üldözés a Brüsszel melletti Jette kolostorba való át-
szállítását tette szükségessé. Ez 1904 április hó 29-én,
egyházi felügyelet és a szokásos formások megtartása
mellett történt meg.

1904. évi május hó 11-én helyezték nyugalomra a
tiszteletreméltó testet a jettei Szent Szív zárda kriptájá-
ban. A bizonytalan politikai viszonyok kényszerhatása
alatt az exhumálás és az átszállítás titokban történt meg,
úgy, hogy Jette községben is csak jóval később vált
közhírré az eset.

Annál meghatóbb az akkor történt csoda.

Egy fiatal munkásnő már évek óta szenvedett belső
daganat következtében, de nem tudta magát rászánni
az orvosok által elkerülhetetlennek mondott és sokszor
sürgött műtetre. Akkortáiban kezdték a faluban
rebesgetni, hogy egy «szentnek» holttestét hozták a zár-
dába. A beteg nem merte kérni, hogy a szent sírjánál
imádkozhasson. Azonban kilenc napi ájtatosságot kezdett
és csendesen imádkozva járogatta körül a zárda kertjét.
Mindenekelőtt betegségének helyes felismeréséért könyör-
gött. És már a kilenced első napján egy külső daganat
keletkezett rajta, mely a betegség mibenléte felől
elosztatott minden kétséget. A második napon egyszerre
megszűntek gyötrő fájdalmai; a harmadikon teljesen
meggyógyult és újra munkába állhatott.

Róma megtiltotta, hogy Barat Magdolna Zsófia
temetésének napján betegek járulhassanak a sírhoz.
Ezzel elejét akarták venni annak, hogy a szent alapítónő
idő előtt «nyilvános» tisztelet tárgya legyen. De ez nem
akadályozta meg a csodák útját. Egyik jelenlévő nővér
Isten szolgálója közbenjárására elnyerte a messze távol-
ban halálosbetegen fekvő kis unokaöccsének hirtelen
gyógyulását.

A szentté avatási pör azalatt az ügy fáradhatatlan postulátorának, Mgr. Virilinek vezetése alatt szépen haladt előre.

Már 1896-ban befejezték a tiszteletreméltó rendalapítónő iratainak átvizsgálását. Az eredmény teljesen megfelelt a várákozásnak. A szokásos előkészítő ülések után 1905 február 12-én Ő Szentsége, X. Pius pápa jelenlétében felolvasták a dekretumot, mely «hősiesnek» minősíti az elhunyt alapítónő érdemeit. Ez épen Vízkereszt utáni 6-ik vasárnapon történt, melynek evangéliuma a mustármagról szól. A Szentatya gyönyörű beszédben vonatkoztatta az evangélium szövegét Magdolna Zsófiára és művére.

1907 december 8-án jelent meg a két szükséges csoda érvényességét bizonyító dekretum; 1908 január 14-én pedig a «de tuto»-nak nevezett dekretum, mely kinyilatkoztatja, hogy immár semmi sem áll tiszteletreméltó Magdolna Zsófia boldoggá avatásának útjában.

Midőn 1908. évi március hó 27-én a Szentatyának szánt ereklye kivevése végett a mechelni érsek, Mercier biboros részéről delegált Mgr. Van den Branden elnökle mellett, több főpap és orvos, a Szent Szív-szerzet akkori általános főnöknője, M. Digby, valamint a zárda tagjainak jelenlétében felnyitották M. Barat jettei sírját, a tiszteletreméltó testet ugyanolyan épségben találták, mint 1893-ban.

Mikor erről jelentést tettek Rómában, Istenben boldogult X. Pius pápa elrendelte, hogy ereklyét csupán a megdicsőült ruhájából szabad venni, testének sértetlenül hagyása mellett.

1908 óta szent Magdolna Zsófia földi maradványai a jettei Szent Szív-zárda templomának előcsarnokában emelt oltár alatt, aranyozott bronzból készült remekműű ereklyetartóban nyugsznak. Az ereklyetartó üveglapján át látható, az enyészettől megóvott, szent tetemhez

a hívek ezrei zarándokolnak, úgy, hogy Jette azzá a kegyhellyé lett, ahol megvalósulnak a boldog alapítónő szavai :

«Az Úr Jézus a mi bizalmunkhoz méri az Ő adományait és kegyelmét.»



Magdolna Zsófia ünnepélyes boldoggáavatása 1908 május hó 25-én történt meg Rómában, a szent Péter bazilikában. Épen 44 évvel azután a vasárnap után, amidőn leányaitól búcsúzva, ő maga mondta : «Csütörtökön lesz a mennybemenetel napja !»

Azóta boldog Magdolna Zsófia tisztelete mindjobban elterjedt. Hathatós közbenjárását számos imameghallgatás és csodás gyógyulás bizonyítja. Az utóbbiak közül kettőt a szent rituskongregáció alapos megvizsgálás tárgyává tett. Egyházi férfiakból és orvosokból álló 9 tagú felesküdt bizottság 35 hosszadalmas ülésben foglalkozott a két gyógyulással, míg végre a szent rituskongregáció 1924 december 2-án a két csoda valódiságát kétségen kívül helyezte.

Az említett csodák egyike 1912 augusztus 30-án a *jettei (Belgium)* Szent Szív-zárdában történt. *Salm-Salm Mária* szerzetesnő évek óta szenvedett már hátgerinc elgörbülésben, midőn a boldog alapítónő segítségül hívására hirtelen meggyógyult. Égi jötevője azután maga is megjelent felépült leányának.

A második csodás gyógyulás színhelye a *newyorki* Szent Szív-zárda volt. A 32 éves *Coyne Róza* segítő nővért, örökölt tüdőbaja már a sír szélére juttatta. Az orvosok lemondtak róla. Azonban boldog Magdolna Zsófia közbenjárására a tüdővész összes szimptomái egy pillanat alatt eltűntek, amiről a készített Röntgen-felvétel is tanuskodik. A nővér azóta a legjobb egészségnek örvend, személyesen jelent meg Rómában, úgyszintén kezelő orvosa is, ki eskü alatt tett vallomást az esetről.

92 AZ ALÁZATOSOKAT FELMAGASZTALJA AZ ÚR

1924 december 28-án, dicsőségesen uralkodó XI. Pius pápánk a szentté avatáshoz szükséges két csoda valódiságát megerősítette és az 1925. Szentév május 24-én (húsvét után 6. vasárnapon) Barat Magdolna Zsófiát ünnepiesen a szentek sorába iktatta.

Szűz Mária hűséges követőjeként ő is elmondta egykor : «Ecce ancilla Domini». S e szavak őt a Szent Szív szolgálójává, egy új szerzet anyjává avatták. Az Úr pedig már itt a földön is megdicsőítette hű szolgálóját, mert Ő «felmagasztalja az alázatosakat».

Imák.

Szent Magdolna Zsófia miséjének orációja.

Urunk Jézus Krisztus, ki szent Magdolna Zsófiát csodálatos módon szent Szíved mintaképeire alázatos lelkülettel és szeretettel felékesítetted, egyben általa a szerzetes szüzeknek új családját virágzásnak indítottad: adjad, kérünk, hogy szentséges Szívedhez mindenha ragaszkodva, hűséges követése révén a Veled való benső egyesülésnek szüntelen örvendhessünk. Ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Sikerért a tanulmányokban.

Ó, szent Magdolna Zsófia, ki oly benső hévvel törekedtél az isteni bölcsesség megismerésére, növeld bennem az igaznak és jónak szeretetét. Áldd meg tanulmányaimat, hogy Isten dicsőségére, felebarátaim javára, a lelkek üdvösségére szolgáljanak. Esdd ki főleg számomra a minden földi tudományt meghaladó kincset, a mi Urunk Jézus Krisztusnak, a mennyei Atya örök Igéjének megismerését, aki minden örömnél szerzője és aki téged most örökre boldogít. Amen.

Betegekért.

Irgalmas Üdvözítőnk, szent Magdolna Zsófia érdemeire és közbenjárására kérlek, könyörülj meg e kedves betegen!

Te adod és tartod fenn bennünk az életet, a Te kezedben nyugszik sorsunk: mindama kiváltságokra és kegyelmekre kérlek, melyekkel szent Magdolna Zsófiát kitüntetted és ama szeretetre és dicsőségre, melyeket ő számodra szerzett: Ha akarod, egy pillanat alatt meggyógyíthatod e beteget!

Fordítsd irgalmas szemeidet szenvedéseire, szabadítsd meg bajától! gyógyítsd meg teljesen, hogy egészségét visszanyerve, neked szolgálhasson. Szent Magdolna Zsófiával kérünk, hogy a gyógyulással szent Szíved dicsőségét hirdessem mindörökké. Amen.

TARTALOM.

Oldal

Előszó	3
A jámbor gyermek	7
A szenvedés iskolája	10
Jézus Szívének jegyese	12
A Sancta Maria kolostor	18
Az ált. főnöknő választása	21
Küzdelmek	22
«Isten ujja»... ..	25
Tengeren túl	28
Az isteni Szív uralmának terjedése	30
A főnöknő	38
Az anyai szív	42
A bölcs nevelőnő	46
A Szűz Anya zászlaja alatt	51
A szegények támasza	55
Mennyei lángolás	59
Az erények tükre	66
Isten ajándéka	70
A dicsfény	75
A mennyország felé	78
A szeretet erősebb, mint a halál	82
Az alázatosakat felmagasztalja az Úr	86
Imák... ..	93

TARTALOM.

1	Bevezetés
2	A művelem célja
3	A művelem tárgya
4	A művelem módszere
5	A művelem eredménye
6	A művelem értéke
7	A művelem jelentése
8	A művelem szerepe
9	A művelem hatása
10	A művelem következménye
11	A művelem következtetése
12	A művelem következtetése
13	A művelem következtetése
14	A művelem következtetése
15	A művelem következtetése
16	A művelem következtetése
17	A művelem következtetése
18	A művelem következtetése
19	A művelem következtetése
20	A művelem következtetése
21	A művelem következtetése
22	A művelem következtetése
23	A művelem következtetése
24	A művelem következtetése
25	A művelem következtetése
26	A művelem következtetése
27	A művelem következtetése
28	A művelem következtetése
29	A művelem következtetése
30	A művelem következtetése
31	A művelem következtetése
32	A művelem következtetése
33	A művelem következtetése
34	A művelem következtetése
35	A művelem következtetése
36	A művelem következtetése
37	A művelem következtetése
38	A művelem következtetése
39	A művelem következtetése
40	A művelem következtetése
41	A művelem következtetése
42	A művelem következtetése
43	A művelem következtetése
44	A művelem következtetése
45	A művelem következtetése
46	A művelem következtetése
47	A művelem következtetése
48	A művelem következtetése
49	A művelem következtetése
50	A művelem következtetése
51	A művelem következtetése
52	A művelem következtetése
53	A művelem következtetése
54	A művelem következtetése
55	A művelem következtetése
56	A művelem következtetése
57	A művelem következtetése
58	A művelem következtetése
59	A művelem következtetése
60	A művelem következtetése
61	A művelem következtetése
62	A művelem következtetése
63	A művelem következtetése
64	A művelem következtetése
65	A művelem következtetése
66	A művelem következtetése
67	A művelem következtetése
68	A művelem következtetése
69	A művelem következtetése
70	A művelem következtetése
71	A művelem következtetése
72	A művelem következtetése
73	A művelem következtetése
74	A művelem következtetése
75	A művelem következtetése
76	A művelem következtetése
77	A művelem következtetése
78	A művelem következtetése
79	A művelem következtetése
80	A művelem következtetése
81	A művelem következtetése
82	A művelem következtetése
83	A művelem következtetése
84	A művelem következtetése
85	A művelem következtetése
86	A művelem következtetése
87	A művelem következtetése
88	A művelem következtetése
89	A művelem következtetése
90	A művelem következtetése
91	A művelem következtetése
92	A művelem következtetése
93	A művelem következtetése
94	A művelem következtetése
95	A művelem következtetése
96	A művelem következtetése
97	A művelem következtetése
98	A művelem következtetése
99	A művelem következtetése
100	A művelem következtetése

